

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS: BALTIJOS ŠALIMS REIKIA DAUGIAU NATO SĄJUNGININKŲ PAJĖGŲ, ORO IR PRIEŠRAKETINĖS GYNYBOS

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda antradienį kartu su Latvijos ir Estijos Prezidentais dalyvavo Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) ekspertų grupės – Atlanto tarybos – organizuojamoje Baltijos šalių vadovų diskusijoje. Lietuvos, Latvijos ir Estijos Prezidentai nuotoliniu būdu vykusioje diskusijoje kalbėjo apie Baltijos regiono saugumą Rusijos karo prieš Ukrainą akivaizdoje, augantį gynybos poreikį NATO rytiniame flange, NATO ir ES veiksmus užtikrinant sąjungininkų saugumą pasikeitusioje geopolitinėje aplinkoje, paramos Ukrainai stiprinimą bei tęstinumo užtikrinimą.

Atlanto tarybos organizuotoje diskusijoje Lietuvos Prezidentas akcentavo, kad Rusijos karo Ukrainoje kontekste NATO turėtų skirti ypatingą dėmesį Baltijos

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

šalių saugumo užtikrinimui. Pasak šalies vadovo, Lietuva yra įsprausta tarp militarizuoto Kaliningrado regiono ir Baltarusijos, kurią jau galime vadinti Rusijos karine provincija, todėl mūsų valstybės gynybos klausimas, įskaitant oro gynybą, ypač svarbus.

„Atgrasymo politikos laikas baigėsi – turime pereiti prie prie-

šakinės gynybos. Dabartinėje situacijoje NATO privalo imtis tolesnių ryžtingų veiksmų stiprinant rytinio flango saugumą: užtikrinti atitinkamą pajėgų buvimą ir, kas ypač svarbu, oro ir priešraketinę gynybą Baltijos šalyse. Tai yra būtina, kad mūsų žmonės jaustųsi saugūs“, – sakė Prezidentas.

Lietuvos vadovas taip pat

kalbėjo apie sąjungininkų pajėgų didinimo poreikį Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse siekiant geriau apsaugoti NATO erdvę, esančią iš abiejų Suvalkų koridoriaus pusių. Prezidentas pabrėžė, kad NATO priešakinių pajėgų kovinės grupės nuolatinis dislokavimas Lietuvoje yra svarbus saugumo garantas ir

turi būti didinamas, tačiau ne mažiau reikšmingas ir JAV pajėgų stiprinimas šalyje.

Valstybės vadovas taip pat akcentavo, kad, V. Putinui tęsiant karą Ukrainoje, sankcijos Rusijai turi būti griežtinamos. Prezidentas pabrėžė, kad primygtinai ragina ES partnerius nustoti pirkti rusiškas dujas ir naftą, nes būtent iš šio pajamų šaltinio Kremlius finansuoja savo brutalius nusikaltimus Ukrainoje.

Dabartinėje saugumo padėtyje, pasak Lietuvos vadovo, svarbus yra NATO ir ES bendradarbiavimas, taip pat – transatlantinių ryšių stiprinimas. Prezidento teigimu, tai yra galimybė transatlantinį bendradarbiavimą pakelti į naują lygį ir jį smarkiai išplėsti – nuo saugumo iki ekonomikos ir energetikos.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos Prezidentų diskusijoje taip pat buvo aptarti paramos ir humanitarinės pagalbos Ukrainai klausimai, Rusijos karo Ukrainoje pasekmės regionui ir visai Europai. Diskusija surengta Baltijos valstybių įstojimo į NATO 18-ųjų metinių proga.

Prezidento komunikacijos grupė, 2022-03-29

SUSTABDYTA RUSIJOS NARYSTĖ JT ŽMOGAUS TEISIŲ TARYBOJE

Jungtinių Tautų (JT) Generalinė Asamblėja priėmė sprendimą suspenduoti Rusijos narystę JT Žmogaus teisių taryboje, praneša „Sky news“.

Tai padaryta, kai G7 šalys pasmerkė Rusijos vykdomas žudynes Ukrainoje.

Rusijos narystę JT Žmogaus teisių taryboje suspenduota dėl pranešimų apie „šiurkščius ir sistemingus žmogaus teisių pažeidimus“, kuriuos Rusijos kariai įvykė Ukrainoje.

93 šalys JT Generalinėje Asamblėjoje balsavo už Rusijos narystės JT Žmogaus teisių taryboje suspendavimą, 24 balsavo prieš, 58 šalys susilaikė.

Rusijos atstovai pareiškė laikantys šį sprendimą politiškai motyvuotu ir galinčiu turėti neigiamų padarinių JT sistemai.

Ukraina balandžio 7 d. pareiškė esanti „dėkinga“ už sprendimą suspenduoti Rusijos narystę JT Žmogaus teisių taryboje, sakydama, kad „karo

nusikaltėliams“ neturėtų būti atstovaujama šioje institucijoje.

„Karo nusikaltėliams nėra vietos žmogaus teises ginančiose JT organizacijose, – socialiniame tinkle „Twitter“ parašė Ukrainos užsienio reikalų ministras Dmytro Kuleba. – Dėkoju visoms valstybėms narėms, kurios palaikė atitinkamą JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją ir užėmė teisingą poziciją istorijoje.“

Jungtinės Valstijos ir Jungtinė Karalystė pirmadienį paskelbė, kad planuoja siekti Rusijos narystės JT Žmogaus teisių taryboje sustabdymo, iškilus įrodymams, kad rusų pajėgos Ukrainos Bučos miestelyje vykdė masines egzekucijas.

„Dėl vaizdų iš Bučos ir nuniokojimo visoje Ukrainoje dabar turime savo žodžius paremti veiksmais“, – socialiniame tinkle „Twitter“ sakė JAV ambasadorė Linda Thomas-Greenfield. **LRT**

LIETUVA VISIŠKAI ATSIŠAKĖ RUSIŠKŲ DUJŲ

Siekdama visiškos energetinės nepriklausomybės nuo rusiškų dujų, reaguodama į Rusijos energetinį šantažą Europoje bei sukeltą karą Ukrainoje, Lietuva visiškai atsisakė rusiškų dujų: Lietuvos dujų perdavimo sistema nuo šio mėnesio pradžios veikia be rusiškų dujų importo.

Tai patvirtina Lietuvos dujų perdavimo sistemos operatorės „Amber Grid“ duomenys, kurie rodo, kad balandžio 2 d. rusiškų dujų importas Lietuvos poreikiams per Lietuvos-Baltarusijos jungtį buvo lygus 0 MWh.

Visas Lietuvos dujų poreikis patenkinamas per Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalą. Oficialiai skelbiami suskystintųjų gamtinių dujų terminalo operatorės „Klaipėdos naftos“ suplanuoti grafikai nurodo, kad kas mėnesį terminalą pasieks po tris didelius suskystintų gamtinių dujų krovinus, kurių, planuojama, užteks visiems klientams. Atėinančiam laikotarpiui klientai yra pateikę užsakymus dujų

Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalas. **LRV**

transportavimui tik iš terminalo. Esant poreikiui, dujos taip pat gali būti pristatomos į Lietuvą per dujų jungtį su Latvija, o nuo gegužės 1 d. – ir per dujų jungtį su Lenkija.

Energetikos ministras Dainius Kreivys sako, kad tai lūžio taškas Lietuvos energetinės nepriklausomybės istorijoje: „Esame pirmoji ES valstybė tarp „Gazprom“ tiekimo šalių, užsitikrinsi nepriklausomybę nuo rusiškų dujų tiekimo, ir tai – daugiamečių nuoseklios energetikos politikos bei laiku atliktų infrastruktūrinių sprendimų rezultatas“.

Šiomis aplinkybėmis Rusijos reikalavimas atsiskaityti už dujas rubliais netenka prasmės, kadangi Lietuva rusiškų dujų nebeužsakinėja ir atsiskaitymų už jas nebeplanuoja. Reaguodama į tai, Rusijos dujų tiekimo įmonė „Gazprom“ informavo „Amber Grid“, jog nebeumato importuoti dujų iš Rusijos per Lietuvos-Baltarusijos jungtį.

Dujos tranzitu per Lietuvą ir toliau transportuojamos Karaliaučiaus poreikiams, tačiau kitokiui nei buvo įprasta techniniu režimu, užtikrinant tik tranzitui reikalingo dujų kiekio perdavimą. **LRV**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komitete (NSGK) toliau diskutuojama apie politinių partijų susitarimą dėl krašto gynybos ir kaip turi būti stiprinamas visuomenės pilietinis pasipriešinimas. Tarp siūlymų – pilietinio ugdymo mokyklose pradėti mokyti jau nuo 5 klasės. Be to, greta neginkluoto pasipriešinimo formų daugiau dėmesio skirti tiems, kas turi ginklus. Dabartiniame projekte numatoma pilietiškumo pradėti mokyti nuo 9 klasės. Kai kurie Šaulių sąjungos nariai siūlo šią discipliną dėstyti jau penktokams.

Vilniaus meras Remigijus Šimašius sako, kad savivaldybė neišduos jokių leidimų gegužės 9-ąją įprastai Antakalnio kapinėse, prie sovietų karių memorialo vykstantiems renginiams. Jis teigė siekiantis neleisti, jog čia vyktų „politinės manifestacijos“, Rusijai tęsiant invaziją Ukrainoje. Gegužės 9-ąją rusai įprastai mini pergalės prieš nacistinę Vokietiją dieną. Vakarų pasaulis Antrojo pasaulinio karo pabaigą pažymi gegužės 8-ąją.

Balandžio 9 d., šeštadienį Klaipėdos piliavietės prieigose vyko Lietuvos šaulių sąjungos Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės organizuota iškilminga šaulių priesaikos davimo Lietuvos valstybei ceremonija. Jos metu prisiekė 300 naujų šaulių. Ta proga prie Klaipėdos skulptūrų parke esančio 1923 metų Sukilėlių paminklo buvo padėta gėlių kompozicija. Po renginio vyko karinės technikos ir ginklų paroda.

Prieš 100 metų, 1922 m. balandžio 9 d., Biržų aps. Vabalninko vls. Kateliškių k. gimė kovos už Bažnyčios ir tikinčiųjų teises sąjūdžio dalyvis, pagrindinio spaudos platintojas, politinis kalnys, kunigas **Kazimieras Vasiliauskas** (mirė 2001 m. spalio 14 d. Vilniuje).

Po Kauno nevalstybinės mokyklos „Herojus“ sparnu jau porą savaičių veikia ukrainietiška mokykla „Heroiam Slava“. Mokykla augo beprotišku greičiu, tad dabar ji persikėlė į atskiras patalpas. Balandžio 8 d. „Herojaus“ mokykloje mokėsi jau 170 mokinių, dirbo 24 mokytojai iš Ukrainos. Tačiau neilgtrukus, vaikų, o ir pedagogų dar padaugės. Kasdien steigiamos vis naujos klasės. „Heroiam Slava“ mokytojai dėvi uniformą – džemperius su užrašu „Heroiam Slava“. Piešinį kūrė „Herojaus“ mokiniai. Kaip sakė direktorius Andrius Pelegrimas, „Heroiam Slava“ teisiškai yra „Herojaus“ mokyklos dalis, tačiau pagal mastą jau kone savarankiška. Ukrainiečiai – tiek vaikai, tiek mokytojai – naudojami lietuviškos mokyklos infrastruktūra, o ir bendrystė sieja – pedagogai dalijasi patirtimi, ukrainiečius vaikus moko kai kurių dalykų lietuviai mokytojai, vaikai žaidžia kartu, bendradarbiauja.

Seimo pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen visuomeniniu padėjėju tapo ukrainietis iš Visagino **Vadimas Chomenko**. Pasak jo, Visagine gyvenantis V. Chomenko mato galimybę į šį miestą pritraukti ukrainiečius IT specialistus ir jį paversti technologijų centru.

Teismas 60-metį panevėžietį pripažino kaltu dėl nesantaiką kurstančių plakatų gamybos bei platinimo mieste pernai rugpjūtį-rugsėjį. Nuteistajam skirta laisvės apribojimo bausmė metams, bus konfiskuotas jo kompiuteris bei spausdintuvas, penktadienį pranešė prokuratūra. Įvairiose Panevėžio vietose savadarbiai plakatai, kuriuose kurstoma neapykanta, tyčiojamasi ir kurstoma smurtauti prieš migrantus, seksualines mažumas, Lietuvos politikus ir kt. pasirodė pernai, vasaros pabaigoje.

Lietuvoje registruota beveik 41,9 tūkst. karo pabėgėlių iš Ukrainos, 17,5 tūkst. iš jų – nepilnamečiai, rodo balandžio 8 d., penktadienį skelbiami Statistikos departamento duomenys. Maždaug trečdalis visų atvykusių ukrainiečių registruota Vilniaus registracijos centre, apie 5,6 tūkst. – Kauno centre, Klaipėdos ir Alytaus centruose atitinkamai registruota po 4,5 ir 4,2 tūkst. migrantų, Šiaulių centre – 2,1 tūkst. Beveik 4,7 tūkst. į Lietuvą atvykusių karo pabėgėlių yra vaikai iki šešerių metų, beveik 12,8 tūkst. – nuo šešerių iki 18 metų. Dar 1,8 tūkst. yra asmenys, vyresni nei 65-erių.

Pasipiktinimas skandalingu Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos (LLRA-KŠS) atstovo **Zbignevio Jedinskio** pareiškimu nemažėja. **Valdemaro Tomaševskio** vadovaujamos politinės jėgos reakcija į buvusio partijos sąrašo vado pasisakymą neįtikina Vilniaus rajono savivaldybės tarybos dešiniųjų. Opozicijoje esantys politikai bėgsta, kad LLRA-KŠS atstovaujama Vilniaus rajono valdančiųjų tylėjimas yra žalingas Rusijos propagandos sklaidos atžvilgiu. Būtent Vilniaus rajono visuomenės, akcentuoja dešinieji, yra jautrios iš Rusijos atkeliaujančiai dezinformacijai. *ELTA* primena, kad Z. Jedinskis savo feisbuko paskyroje pareiškė, kad Lenkija turi palikti NATO ir ES ir sukurti sąjungą su Rusija. LLRA-KŠS į tokį pareiškimą sureagavo ganėtinai vangiai: partijos vadas teigė, kad tai tik Z. Jedinskio nuomonė, kuriai partija nepritaria.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV SENATAS PATVIRTINO KANDIDATŪRĄ Į AT TEISĖJAS

Ketanji Brown Jackson, pirmoji afroamerikietė moteris, kandidatė į Aukščiausiojo Teismo teisėjas ir JAV prezidentas Joe Bidenas. *AP*

JAV Senatas balandžio 7 d., ketvirtadienį patvirtino Ketanji Brown Jackson, pirmos juodaodės moters, kandidatūrą į Aukščiausiojo Teismo teisėjas.

Aukštųjų Kongreso rūmų nariai ėmė ploti, kai 51 metų K. B. Jackson kandidatūra buvo patvirtinta 53 balsais prieš 47.

K. B. Jackson yra buvusi valstybės samdoma gynėja, turinti beveik dešimtmečio darbo žemesnės instancijos teismuose patirtį. Ji yra dirbusi AT paliekančio Stepheno Breyerio, darbą baigiančio liberalių pažiūrų teisėjo, padėjėja.

Prezidentas Joe Bidenas

ketvirtadienį pasveikino K. B. Jackson kandidatūros patvirtinimą kaip „istorinį momentą“. „Žengėme dar vieną žingsnį, kad mūsų aukščiausios instancijos teismas atspindėtų Amerikos įvairovę, – tviteryje parašė J. Bidenas. – Ji bus neįtikėtina teisėja“. *LRT*

G-7 ŠALYS SUTARĖ DĖL NAUJŲ SANKCIJŲ RUSIJAI: DRAUS NAUJAS INVESTICIJAS Į ENERGETIKĄ, GRIEŽTINS SPAUDIMĄ BANKAMS

Didysis septynetas (G-7) balandžio 7 d. sutarė paskelbti naujas sankcijas Maskvai dėl „siaubingų Rusijos ginkluotųjų pajėgų žiaurumų“ prieš civilius Ukrainoje.

G-7 vadovai sutarė už-

drausti „naujas investicijas į pagrindinius Rusijos ekonomikos sektorius, įskaitant energetikos sektorius“, taip pat išplėsti tam tikrų prekių eksporto draudimus ir sugriežtinti spaudimą Rusijos bankams ir

valstybinėms bendrovėms, sakoma jų pareiškime.

Jie taip pat pažadėjo „stiprinti savo kampaniją prieš elitą ir jo šeimos narius, kurie remia prezidento Putino karo veiksmus“. *LRT*

SUOMIJA APSISPREŠ DĖL NARYSTĖS NATO IKI BIRŽELIO PABAIGOS

Suomija tikisi priimti sprendimą dėl narystės NATO iki birželio pabaigos, penktadienį pranešė ministrė pirmininkė Sanna Marin, šalyje tvyrant nerimui dėl Rusijos įsiveržimo į Ukrainą.

„Diskutuosime labai atsargiai, bet netruksime ilgiau nei privalome“, – spaudos konferencijoje teigė socialdemokratų vadovė.

„Manau, kad pabaigsime diskusiją iki vidurvasario“, – pridūrė ji.

Suomija nėra NATO narė ir oficialiai nėra prisijungusi prie organizacijos, nors kartu su kaimynine Švedija yra artima karinio aljanso partnerė bei Europos Sąjungos narė.

Nors suomia tradiciškai pasisakydavo prieš narystę NATO, pastarosiomis savaitėmis po vasario 24 dieną prasidėjusio karo Ukrainoje visuomenės ir politinė parama narystei smarkiai išaugo.

Nuomonių apklausos parodė, kad beveik 60 proc. suomių dabar pasisako už narystę – beveik dvigubai dau-

giau nei prieš Rusijos surengtą invaziją.

Suomijos vyriausybė turėtų paskelbti ataskaitą apie saugumo padėtį šalyje.

Tikimasi, kad ataskaita bus įžanga į nacionalinius ir parlamento debatus 5,5 mln. gyventojų ir 1 340 kilometrų ilgio sieną su Rusija turinčioje šalyje.

NATO viršūnių susitikimas turėtų įvykti birželio 29–30 dienomis Madride, o Suomijos užsienio reikalų ministras Pekka Haavisto balandžio 7 d. pripažino, kad daugelis NATO narių teiravosi, ar Helsinkis ketina iki to laiko kreiptis dėl narystės.

Suomija jau paskelbė padidinsianti gynybos biudžetą 2 mlrd. eurų, arba 40 proc., iki 2026 metų.

Invazija į Ukrainą taip pat privertė kaimyninę Švediją įtraukti narystės NATO klausimą į darbotvarkę, o analitikai mano, kad abi Šiaurės Europos šalys priims vieningą sprendimą dėl prisijungimo prie NATO. *LRT*

JAV NEPLANUOJA SIŪSTI KARIŠKIŲ Į SUOMIJĄ AR ŠVEDIJĄ

JAV šiuo metu nerengia planų dislokuoti Amerikos kariškius Suomijoje ir Švedijoje, jeigu šios šalys įstotų į NATO. Tai per spaudos konferenciją pareiškė Pentagono atstovas Johnas Kirby'is.

„Man tokie planai nežinomi“, – atsakė jis į žurnalisto klausimą, pabrėždamas, kad dabar pernelyg anksti apie tai kalbėti. „Aš nenoriu pralenkti suverenių valstybių ir Aljanso sprendimų priėmimo proceso. Nevyksta joks aktyvus planavimas dėl JAV karinio buvimo šiose šalyse“, – pažymėjo jis. „Mes rengiame planus daugeliui situacijų, bet ne visoms“, – konstatavo J. Kirby'is.

Anksčiau Turkijos URM vadovas Mevlütas Çavuşoğlu pareiškė, kad galimas Švedijos ir Suomijos stojimas į NATO buvo viena iš labiausiai svarstomų temų per Aljanso šalių užsienio reikalų ministrų susitikimą Briuselyje, vykusį balandžio 6–7 dienomis. *ELTA*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

1960 Town Dr., Naperville, IL 60565-2029

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

MASKVA TIKI TIK SAVO MELAIS

Po skerdynių Buchoje, kur fašisto Putino esesininkai kankino ir nužudė per 400 civilių, rusai net nebandė vaidinti, kad jie nori išsiaiškinti tiesą. Maskva iškart paskelbė, kad tai feikas, surežisuota. Kaip visada. Kai likus kelioms dienoms iki Rusijos agresijos prieš Ukrainą, Amerikos žvalgyba pranešė, kad rusai tuoj pradės karą, Maskva irgi sakė, kad tai feikas, nesąmonė ir rusofobija.

Tai, kad Bučos žudynės tik feikas, paskelbė tas pats generolas, kuris prieš tai dėstė, jog Ukrainos laboratorijose amerikiečiai treniravo paukščius platinti mikrobus, pavojingus tik rusams.

Rusų melas liejasi laisvai. Mariupolį nuo žemės paviršiaus nušlavė patys ukrainiečiai, kažkodėl tai laukę, kol rusų ordos apsups miestą. Černihivą ir Charkivą taip pat sunaikino savi. Kad apkaltintų taikiai žudyti ir plėšti atėjusius rusų vaikus. Rusofobija tai, baisi rusofobija.

Prieš aštuonerius metus Kryme jų nebuvo. Buvo tik kažkokie taikūs žali žmogeliai. Nusipirkę ginklų ir ekipuotę Mordoro kaimo krautuvėje. Donbase jų, rusų, irgi nebuvo. Malaizijos keleivinį lėktuvą su 300 keleivių taip pat numušė ne rusai. O ta „Buk“ sistema, iš kurios paleista raketa, į Donbasą buvo atvažiavusi su taikia ekskursija.

Čekijos amunicijos sandėlį susprogdino ne jie. Skripalius Londone novičiuku nuuodijo ne rusai. Du jauni rusai su žudikų snukiais tik gėrėjosi Solsberio katedra. Ščekočichinas, Litvinenka, Juščenka ir Kara-Murza apsinuodijo patys. Taip, kad galėtų varyti dar tulžingesnę rusofobiją.

Bet Navalną tai jau tikrai nuodijo Putino gestapas? Oi ne, tai Vokietija jį išskraidino iš Omsko komoje į Berlyną, kad po to apnuodytų. Tokia baisi rusofobija Europoje.

Kaip galima kaltinti šaunius rusų vaikus, kad jie vagia Ukrainoje buitinę techniką, papuošalus, net moterų panešiotas kelnaites. Tai – rusofobija. Taikūs rusų kariai nuoširdžiai denacifikuoja ukrainiečių apatinius.

Rusų fronte nieko naujo. Molotovo-Ribbentropo pakto nebuvo 50 metų. Katynėje lenkų karininkus išžudė vokiečiai, kurie į Katynės mišką įžengė praėjus pusantų metų po žudynių.

Lietuva pati atsisakė nepriklausomybės ir įstojo į rusų banditų ir vagių sąjungą. Laisvę ginantys partizanai – tai banditai. Okupantų gestapininkai – liaudies gynėjai. Ir Afganistano rusai neokupavo, Afganistane įvyko socialistinė revoliucija. Sausio 13-ąją Vilniuje savi šaudė į savus.

Žydas Zelenskis – tai fašistas. Bučos skerdynes surengę rusų fašistai – tai taikos korpuso kariai, įžengę į Ukrainą denacifikuoti fašisto Zelenskio ir dar likusių sinagogų.

Kažkada rusai sukūrė sentimentalų filmą „Maskva ašaromis netiki“. Tai neteisingas filmas apie rusus kaip normalių jausmų žmones.

Maskva, kaip ir rusai, netiki nei dokumentais, nei liudininkais, nei vaizdais iš kosmoso, nei vaizdais iš duobės, kur rusų esesininkai sumetė savo nukankintas aukas. Maskva, kaip ir rusai, tiki tik savo pačių melais.

Rimvydas Valatka, LRT

LIETUVA EUROPOJE GARBINGAI PASTEBIMA

„Europos pirmieji rimti žingsniai siekiant nepriklausomumo nuo Rusijos energetikos bus skausmingi, - rašo nuosaiškiųjų konservatorių žurnale „National Review“ publicistas Kevinas Williamsonas, – tačiau alternatyvos būtų dar skausmingesnės“.

Tada jis klausia: „ar mes dar vis rimtai žiūrime į sankcijas?“ ir tęsia: „Joe Bideno vyriausybė pranešė, jog vėliausias jos taikomų sankcijų raundas į juodąjį sąrašą įtrauks ir Sberbanką su šio banko 110 milijonų individualių klientų ir vienu milijonu korporacinių klientų. Tai gera žinia.“

Tačiau kitas didelis žingsnis, kurį žūtbut reikia žengti, – ir tai savaime suprantama, – atrodo bent artimiausiai ateičiai nuimtas nuo darbotvarkės. Turiu omeny, žinoma, pilno sankcijų paketo taikymą *Gazprombankui* – tai ta finansų institucija, kurią Kremlius naudoja kaip užpakalines duris savo užjūrių pirkėjams praleisti. Tam, kad paremtų trupančią Rusijos valiutą, Putinas pareikalavo, kad užsienio pirkėjai atsiskaitytų rubliais (pažeisdami dabar galiojančias sutartis), bet taip pat paliko jiems alternatyvą – tai galimybė atsidaryti ypatingas sąskaitas Putino kontroliuojamoje finansų institucijoje.“

„Vienintelė priežastis, kodėl *Gazprombankas* išvengė daugiau negu tik gana švelnių sankcijų, yra ta, kad šis bankas palengvina gamtinių dujų prekybą tarp Rusijos ir tų šalių, kurios labai priklausomos nuo Rusijos dujų eksporto – tai daugiausia, bet ne tik, Vokietija. Jungtinė Karalystė jau įvedė tokias labiau kandančias sankcijas, tačiau Europos Sąjunga tarsi išalusi – ją kausto baimė“, – rašoma tekste.

Bet toks Europoje plačiai pasklidęs mąstymas – pavojingai trumpalaikiškas. Mūsų

sąjungininkai europiečiai baiminasi, kad bus atkirsti nuo rusiškų dujų visai artimoje ateityje, kai Rusija atsakys į sankcijas. Tačiau labai tikėtina, kad jie vis tiek neteks tų dujų bet koku atveju, nes Putinas bandys panaudoti dujų atsargas tam, kad priverstų europiečius atsakyti kitų, jau veikiančių sankcijų, ar bent jas sušvelninti.

„Geriau iš anksto veikti, negu reaguojant peikti. Vokietijai nereikia plano B šiai galimybei užbėgti už akių per šešis mėnesius – jo jai reikėjo jau prieš kelerius metus. Kadangi tokio plano ji nesukūrė, jai reikia jo dabar. Ir čia yra daug žadančių galimybių.“

Yra pakaitalų dujoms, yra suskystintų dujų atsargų iš Jungtinių Amerikos Valstijų ir kitų tiekėjų, yra faktas, kad rusų dujotiekis yra ne vienintelis pirkėjams Europoje tarnaujantis dujotiekis.“

Mažiau galingos už Vokietiją valstybės randa kelią. „Lietuva nesuvarantos nė kubinio centimetro toksiškų Rusijos dujų“, – paskelbė Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė. „O jeigu galime mes, tai tą gali ir likusioji Europa!“ – pridūrė Prezidentas Gitanas Nausėda.

„Lietuva inteligentiškai investavo į tą dalyką, apie kurį mes, amerikiečiai, visą laiką kalbame – į infrastruktūrą. Lietuvos atveju ta infrastruktūra tai – gamtinių dujų terminalas, leidęs šaliai pajvairinti jų tiekėjus.“

Ji dabar ne tik laisvinasi iš priklausomumo Rusijai, bet ir eksportuoja dujas į Latviją bei Estiją ir netrukus pradės eksportą į Lenkiją.

Jungtinės Amerikos Valstijos ir Vokietija yra dvi iš turtingiausių, technologiškai labiausiai pasikausčiusių ir logistiškai pajėgiausių valstybių pasaulyje. Vienai iš jų reikia pirkti labai daug dujų, o kita

daug jų turi pardavimui. Mes turėtume sugebėti kažkaip susitarti.

Ir tą padaryti reikia ne dėl to, kad mūsų tikslas būtų išlaikyti pelningą gamtinių dujų srautą, tekantį iš Rusijos – ne, mūsų tikslas turėtų būti įvesti ateitį po Putino ir įvesti ją kaip galima greičiau ir išliejant kaip galima mažiau kraujo.

Turėtume sankcijas uždėti kiekvienam Rusijos verslui, nuo *Gazprombanko* iki pasukutiniojo komercinio bulvių augintojo. O pradėti turėtume pažiūrėdami rimtai į *Gazprombanką* ir visą likusią energetikos sektorių.

Bet jeigu norime, kad sankcijos padarytų ką nors reikšmingo, turime būti pasirošę patys ką nors sumokėti – prekyba yra dviejų krypčių gatvė, ir sustabdyti tą prekybą reiškia priimti dviejų krypčių skausmą.

Bet geriau iškęsti tą skausmą čia ir dabar – kartais intensyviai, nors trumpai, – negu jį taip ilgai ištempti, kad sankcijos atneštų tik mažai ilgalaikės naudos.

Tą skausmą daugiau pajus Europa negu Jungtinės Amerikos Valstijos, nes Europa savanoriškai supančiojo savo pačios energetinę pramonę, ypač gamtinių dujų ūkį.

Tačiau Jungtinės Valstijos turi nepaprastai didelius resursus, kuriuos galima panaudoti tam skausmui sušvelninti.

Taigi bus skausminga ir brangu. Tačiau tai vis tiek skaudės velniškai mažiau ir pareikalaus daug mažiau išlaidų nei kitos dvi alternatyvos, kurios yra, pirma, kęsti tebesitęsiantį ar naujai išplėstą karą, o antra, leisti Vladimirui Putinui ir jo šuns ėdalu mintančiam žagintojų kariaunai siausti kur nori“, - rašo žurnalistas Kevinas Williamsonas žurnale „National Review“.

Mykolas Drunga, apžvalgininkas, LRT

JAV KALTINA RUSIJĄ

DĖL „SIAUBINGO ŽIAURUMO“ UKRAINOS GELEŽINKELIO STOTYJE

JAV prezidentas Joe Bidenas balandžio 8 d. apkaltino Rusiją surengus ataką prieš traukinių stotį Ukrainos rytiniame Kramatorsko mieste, o šį išpuolį pavadino „siaubingu žiaurumu“.

Per smūgį stotyje, kur evakuacijos laukė iš Rytų Ukrainos pabėgti norintys asmenys, žuvo mažiausiai 50 žmonių.

Praėjus daugiau nei mėnesiui nuo prezidento Vladimiro Putino invazijos į Ukrainą pradžios, Maskva sutelkė dėmesį į šalies rytus ir pietus, pasipriešinimui sustabdžius planus greitai užimti sostinę Kyjivą.

„Išpuolis Ukrainos trauki-

nių stotyje yra dar vienas siaubingas žiaurumas, kurį įvykdė Rusija, smogdama civiliams gyventojams, mėginusiems evakuotis ir pasiekti saugią vietą“, – tviteryje parašė J. Bidenas.

Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis pranešė, kad 300 žmonių buvo sužeisti per tą ataką, ir teigė, kad šis smūgis parodė, jog „blogis neturi ribų“.

Rusija neigia įvykdžiusi išpuolį.

Atskirame pareiškime J. Bidenas padėkojo Slovakijai už tai, kad ji perdavė Ukrainai rusų gamybos priešlėktuvinės oro gynybos sistemą S-300, ir

pareiškė, kad „dabar ne metas nusiraminti“.

„Rusijos kariuomenei gal ir nepavyko pasiekti savo tikslo užimti Kyjivą, tačiau ji ir toliau vykdo siaubingus brutalius veiksmus“, – sakė JAV prezidentas ir pridūrė, kad V. Zelenskis asmeniškai iškėlė klausimą, kaip Ukraina galėtų gauti S-300 sistemą.

„Kadangi Rusijos kariuomenė persigrupuoja kitam šio karo etapui, nurodžiau savo administracijai ir toliau dėti visas pastangas, kad būtų nustatyti ir suteikti Ukrainos kariuomenei reikalingi pažangūs ginkluotės pajėgumai“, – sakė J. Bidenas. **LRT**

LR URM MINISTRAS G. LANDSBERGIS: TURIME IR GALIME PADARYTI DAUGIAU - REMTI UKRAINĄ GINKLAIS IR STIPRINTI SANKCIJAS RUSIJAI, NEIŠSKIRIANT DUJŲ IR NAFTOS

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis (pirmas iš dešinės) NATO užsienio reikalų ministrų susitikime Briuselyje, Belgijoje. *NATO*

Balandžio 6-7 dienomis užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis dalyvavo NATO užsienio reikalų ministrų susitikime Briuselyje, Belgijoje, kuriame buvo aptarta parama Ukrainai, atsakas į Rusijos agresiją ir vykdomus karo nusikaltimus, naujos Aljanso strateginės koncepcijos gairės ir koordinavimasis su partneriais dėl Kinijos keliamų iššūkių.

NATO šalių ministrai vieningai sutarė, kad naujojoje NATO strateginėje koncepcijoje turės būti deramai atspindėta iš esmės pasikeitusi saugumo aplinka bei kad Rusija vienašališkai pažeidė NATO – Rusijos pagrindų aktą ir yra atsakinga už visas su tuo susijusias pasekmes. Taip pat konstatuota, kad Rusijos grėsmė Aljansui bus ilgalaikė, todėl reikia tam ruoštis jau dabar ir iš esmės sustiprinti NATO gynybos ir atgrasymo pajėgumus.

„NATO turi investuoti į gynybą ir būti pasirengę ginti sąjungininkes nuo pat

pirmos konflikto minutės. Priešakinės gynybos strategija ir nuolatinių pajėgų dislokavimas turi tapti nauja norma Aljanso rytiniame flange. Sieksime atitinkamų sprendimų Madride”, – teigė G. Landsbergis.

Susitikimo metu ministrai pareiškė, kad Rusija artimiausiu metu gali dar labiau eskaluoti situaciją Ukrainoje. Sutarta tęsti ir didinti karinę, humanitarinę, finansinę ir politinę paramą Ukrainai, taip pat pritarta pasiūlymų pakeitui dėl papildomos paramos patiriantiems NATO partneriams, konkrečiai Bosnijai ir Hercegovinai, Moldovai ir Sakartvelui.

„Mūsų pagrindinis tikslas – padėti Ukrainai laimėti karą. Turime ir galime padaryti daugiau, remdami Ukrainą ginklais ir stiprindami sankcijas Rusijai, neveniant sankcijų rusiškoms dujoms ir naftai”, – teigė ministras.

Sesijoje su partneriais – Australija, Japonija, Naująja

Zelandija, Pietų Korėja, Suomija, Sakartvelu, Švedija, Ukraina ir Europos Sąjunga – taip pat kalbėta apie Rusijos agresiją ir Kinijos keliamus iššūkius. Susitikimo dalyviai išipareigojo bendromis pastangomis kovoti prieš autoritarinių šalių pastangas griauti taisyklėmis grįstą tarptautinę tvarką. Demokratinių šalių bendruomenė sieks pasiūsti aiškias žinias Kinijai, kad paramos Rusijai kaina bus didelė. Susitikimo metu sutarta dėl bendradarbiavimo gairių su NATO Azijos–Ramiojo vandenyno šalimis partnerėmis.

Vizito Briuselyje metu ministras dalyvavo Baltijos valstybių ir Beniliukso užsienio reikalų ministrų susitikime ir susitiko su Australijos užsienio reikalų ministre Marise Payne. Šiuose susitikimuose aptarti saugumo politikos, sankcijų Rusijai ir Baltarusijai, paramos Ukrainai, atsako į Kinijos iššūkį ir dvišalio bei daugiašalio bendradarbiavimo klausimai. *LR URM*

SEIMO PIRMININKĖ VIKTORIJA ČMILYTĖ-NIELSEN: „BALTIJOS ŠALYS IR ČEKIJA TURI UŽTEKTINAI ISTORINIŲ ŽAIZDŲ, KAD ĮSPĖTŲ DVEJOJANČIUS EUROPOS PARTNERIUS DĖL GALIMŲ PAVOJŲ”

2022 m. kovo 30 d. pranešimas žiniasklaidai

Šiandien Prahose Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen, susitikusi su Čekijos Respublikos parlamento Atstovų rūmų Pirmininke Marketa Pekarova Adamova (Markéta Pekarová Adamová), pabrėžė, kad Lietuva, prieš 100 metų gindama savo laisvę, taip pat labai laukė Vakarų pagalbos. Kaip ir Čekija jos tikėjosi vėliau, kai sovietų tankai drebino Prahos grindinį.

„Šios mūsų šalių žaizdos – geriausi argumentai vis dar dvejojantiems Europos politikams, kad pagalbos ranką ištiesti negali būti per anksti, nesigailėkime tai padarę per vėlai”, – sakė Seimo Pirmininkė.

V. Čmilytė-Nielsen dalyvavo Baltijos valstybių ir Čekijos Respublikos diplomatinė santykių užmezgimo 100-mečiui skirtoje konferencijoje ir oficialiame susitikime Atstovų rūmuose, kuriuose buvo pasirašyta bendra deklaracija. Taip pat padėjo gėlių prie Karolio universiteto studento Jano Palacho, protestavusio prieš sovietų valdžią, susideginimo vietas.

Konferencijoje V. Čmilytė-Nielsen prisiminė sunkų Lietuvos kelią į tarptautinį pripažinimą, teisę būti nepriklausoma ir suverenia valstybe.

„Šiandien Ukraina susiduria su panašiu iššūkiu. Kaip ir Lietuva 1918–1920 metais, dabar ukrainiečiai su ginklais rankose kovoja už teisę būti laisva tauta, turėti savo valstybę ir galimybę pačiai rinktis savo vystymosi kelią. Nepamirškime, kad Ukraina gina ne tik savo, bet ir visų mūsų, europiečių, garbę ir orumą. Ji gina laisvę, demokratiją ir tarptautinę teisę.

Baltarusijos žmonės taip pat kovoja už savo teisę būti laisvi. Nuo 2020 m. rugpjūčio mėn. išrinkta demokratinės Baltarusijos lyderė Sviatlana Cichanouskaja prašo mūsų pripažinti jos visavertį teisėtumą ir atidaryti biurus Europos sostinėse. Vis dėlto po beveik dvejų metų ji turi tik vieną biurą. Apskritai Vakarų susidomėjimas jos kova mažėja, o Lukašenka toliau pardavinėja savo tautos suverenitetą Putinui”, – kalbėjo V. Čmilytė-Nielsen.

Pasak Seimo Pirmininkės, Baltijos šalys ir Čekija turi pakankamai istorinių žinių, kad įspėtų Europos partnerius dėl pavojų, kuriuos gali sukelti jų dvejonės.

„Todėl pabrėžiau, kad visi kartu galime ištaisyti šią situaciją. Švęsdami šimtmečio pasiekimus turėtume prisiminti ir jų pradžią bei spąstus, dėl kurių rezultatai galėjo būti visiškai kitokie. Raginau šias pamokas perteikti didesnei tarptautinei auditorijai ir užtikrinti, kad šiandien priimami sprendimai nekartotų praetis klaidų”, – teigia V. Čmilytė-Nielsen.

Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen Jano Palacho pagerbimo ceremonijoje. *Seimo kanceliarijos nuotr. (aut. Olga Posaškova)*

minti ir jų pradžią bei spąstus, dėl kurių rezultatai galėjo būti visiškai kitokie. Raginau šias pamokas perteikti didesnei tarptautinei auditorijai ir užtikrinti, kad šiandien priimami sprendimai nekartotų praetis klaidų”, – teigia V. Čmilytė-Nielsen.

Oficialiame susitikime Atstovų rūmuose Baltijos šalių ir Čekijos parlamentų pirmininkai pasirašė deklaraciją, kuria ragina tarptautinę bendruomenę imtis visų

būtinų veiksmų, kad būtų apginta tarptautinė tvarka, įskaitant suvereniteto ir teritorinio vientisumo principus. Taip pat dar labiau išplėsti sankcijas Rusijai ir Baltarusijai, patraukti baudžiamojon atsakomybėn dėl karo nusikaltimų.

„Dar kartą sakome, kad ukrainiečiai gina ne tik savo šalį, bet ir demokratines vertybes, kuriomis remiasi dabartinis Europos saugumas ir europietiškas gyvenimo būdas. Mes

palaikome Ukrainos narystės Europos Sąjungoje siekį. Kandidatės statusas Ukrainai turėtų būti suteiktas kuo greičiau”, – baigiama deklaracija.

Seimo Pirmininkė dar lankėsi „Laisvosios Europos radijuje/Laisvės radijuje”, kur susitiko su generaliniu jo direktoriumi Džeimiu Flai (Jamie Fly), redakcijų ukrainiečių, baltarusių ir rusų kalbomis vadovais, vėliau davė interviu televizijos kanalui „Current Time”. *LRS*

NATO VIRŠŪNIŲ SUSITIKIMO MADRIDE SPRENDIMAI TURI ATSPINDĖTI SUSIDARIUSIĄ NAUJĄ REALYBĘ

Taline, Estijoje, vyko Baltijos šalių ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrų susitikimas. LR URM

Balandžio 1 dieną užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis dalyvavo Taline, Estijoje, vykusiame Baltijos šalių ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrų susitikime, kuriame ministrai aptarė paramos Ukrainai Rusijos karinės agresijos akivaizdoje, tolesnių sankcijų Rusijai ir svarbiausius NATO darbotvarkės klausimus, įskaitant NATO rytinio flango gynybinių pajėgumų stiprinimą. Susitikime taip pat diskutuota apie Ukrainos europinę perspektyvą, humanitarinę situaciją Ukrainoje ir nuo karo bėgančių ukrainiečių srauto valdymą.

„Dabartinėje situacijoje labai svarbu išlaikyti demokratinio pasaulio vienybę. Privalome veikti koordinuotai ir ryžtingai, padaryti viską, kad Ukraina sugebėtų atremti Rusijos agresiją ir tuo pačiu apginti mūsų vertybes. Tam reikia vieningos karinės, ekonominės, humanitarinės ir politinės paramos Ukrainai bei dar griežtesnių sankcijų

Rusijai”, – sakė ministras G. Landsbergis.

Ministras pažymėjo, kad Baltijos šalių gynybos pajėgumų stiprinimas turi būti vienas pagrindinių prioritetų būsimo NATO viršūnių susitikimo Madride darbotvarkėje. „Priėjome stadiją, kai atgrasymo nebepakanka. Reikalingi realūs gynybos planai ir stipri priešakinė gynyba mūsų regione. NATO viršūnių susitikimo Madride sprendimai turi atspindėti susidariusią naują realybę”, – sakė ministras G. Landsbergis.

Vizito metu G. Landsbergis taip pat dalyvavo Estijos užsienio reikalų ministerijos kartu su Estijos užsienio politikos institutu organizuotoje konferencijoje, kurioje buvo aptariamas mažųjų valstybių vaidmuo Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryboje. Diskusijos metu G. Landsbergis pabrėžė mažųjų valstybių svarbą JT Saugumo Taryboje, priminė Lietuvos veiklą Taryboje 2014–2015 metų laikotarpiu. Ministras

akcentavo, kad šiuo metu Rusija, kaip JT Saugumo Tarybos narė, ir toliau kraštutiniu ir groteskišku būdu nesilaikydama JT principų ir tikslų, kenkia JT esminiams principams, o Rusijos piktnaudžiavimas jai suteikta veto teise agresijos prieš Ukrainą atveju nusipelno griežčiausio pasmerkimo. Ministras G. Landsbergis taip pat pabrėžė, kad pastarasis Rusijos agresijos aktas turėtų suteikti naują postūmį diskusijoms dėl Saugumo Tarybos reformos, įskaitant bandymą apriboti veto teisės naudojimą, akcentuodamas, kad JT sistema turi atspindėti tarptautinę tvarką, grindžiamą visų šalių lygybe, nepriklausomai nuo jų dydžio, o mažosios valstybės turi ir toliau aktyviai ginti šią tvarką ir JT Saugumo Taryboje.

Konferencijoje taip pat pasisakė Estijos Prezidentas Alar Karis, JT Generalinis Sekretorius Antonio Guterres, Estijos, Airijos, Latvijos, Prancūzijos užsienio reikalų ministrai, kiti aukšto lygio dalyviai.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ PRITARĖ RŪDNINKŲ KARINIO POLIGONO ATKŪRIMO SPARTINIMUI

Reaguojant į Rusijos vykdomą karinę agresiją prieš Ukrainą ir dėl to kylančią grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui, spartinamas Rūdninkų karinio poligono atkūrimo procesas.

Po vykusių tarpinstitucinių derinimų, kovo 30 d. Vyriausybė pritarė Krašto apsaugos ministerijos teiktam Lietuvos kariuomenės Rūdninkų karinio poligono įstatymo projektui. Įstatymu siūloma Rūdninkų poligono įkūrimą pripažinti ypatingos valstybinės svarbos projektu – tai užtikrintų skubų poligono įkūrimą – teritorijos suformavimą ir jo veiklai reikalingos infrastruktūros sukūrimą.

Įstatymo projekte nustatomu teisiniu reguliavimu poligono įkūrimo procedūros sutrumpėja nuo 5 metų iki 6 mėnesių.

„Putino veiksmai Ukrainoje mums parodė, kad projektai, kuriuos nusimatėme įgyvendinti per kelerius metus turi būti įgyvendinti jau dabar. Atsižvelgdami į esamą situaciją, padidintą gynybos biudžetą, spartiname visus įmanomus procesus, kurie prisidėtų prie Lietuvos kariuomenės stiprinimo”, – teigia krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas.

Seimui pritarus, pirmieji kariai į poligoną galėtų įžengti jau gegužės mėnesį, o ne

po dvejų metų, kaip planuota anksčiau.

Atkūrus Rūdninkų karinį poligoną būtų užtikrintas augantis Lietuvos kariuomenės ir į valstybės gynybos sistemą integruotų NATO sąjungininkų kovinis rengimas bei veiksmingas Aljanso gynybos ir atgrasymo strategijos įgyvendinimas.

„Šiuo metu svarbiausia yra mūsų visų saugumas ir solidarumas, todėl tikimės piliečių supratingumo ir pasitikėjimo valstybe. Rūdninkų poligonas pasirinktas atlikus nuodugnius tyrimus ir pripažintas tinkamiausia vieta – tiek dėl nesančių ten gyvenviečių, tiek dėl mini-

PASAUŠIS IR LIETUVA

Europos Parlamento delegacija ir ES valstybių narių parlamentų nariai lankėsi Bučos ir Irpino miestuose. Tarp delegacijos narių – ir europarlamentaras **Andrius Kubilius**. „Važiavome aplankyti šias tragiškas vietas, kur žiaurūs Rusijos kariai įvykdė tikrą genocidą prieš Ukrainos žmones”, – sakė A. Kubilius. Europarlamentaras iš Prancūzijos **Rafaelis Glucksmannas** pabrėžė, kad Rusijos kariuomenė yra teroristų armija.

Seimo Europos reikalų komiteto pirmininkė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė kreipėsi į Europos Sąjungos parlamentarą, norėdama atkreipti jų dėmesį į neseniai Rusijos kontroliuojamame propagandiniame kanale „Ria Novosti” pasirodžiusią publikaciją apie Rusijos planus dėl Ukrainos ir likusio laisvojo pasaulio. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė teigia, kad laiško ES parlamentarams tikslas – parodyti Vakarų politikams Rusijos konstruojamą propagandą ir pakviesti griežtai pasmerkti Kremliaus režimo bandymus pateisinti savo brutalius veiksmus Ukrainoje. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė atkreipia dėmesį, kad propagandiniame Kremliaus raportų tekste absurdiški kaltinimai metami ir Vakarams. Todėl, pasak jos, negalime atmesti tikimybės, kad Rusija panašius planus kuria ir kitoms demokratinėms laisvojo pasaulio valstybėms.

Lietuvos Vyriausybė balandžio 4 d. reaguodama į žudynes Kyjivo priemiestyje Bučoje nutarė pažeminti diplomatinį atstovavimą tarp Lietuvos ir Rusijos bei nurodė šios šalies ambasadoriui išvykti iš Lietuvos. Taip pat priimtas sprendimas uždaryti Rusijos konsulatą Klaipėdoje. Atsakydama į žiniasklaidos klausimus Užsienio reikalų ministerija informavo, kad po šio sprendimo Rusijos ambasados Lietuvoje pavadinimas lieka, koks buvo, o Rusijos ambasadorius **Aleksejus Isakovas** turi išvykti per septynias dienas nuo notos įteikimo. URM nurodo, kad generalinis konsulas Klaipėdoje turi būti uždarytas per 15 dienų nuo notos įteikimo, per tiek pat laiko darbuotojai turi palikti Lietuvos teritoriją. Lietuva taip pat iš Maskvos atšaukė savo ambasadorių **Eitvydą Bajarūną**.

Balandžio 6 d., trečiadienį vienas iš tvenkinių šalia Rusijos ambasados Vilniuje nusidažė raudona spalva, o jame buvo galima išvysti plaukiančią **Rūtą Meilutytę**. Olimpinė čempionė dalyvavo meniniame performanse „Swimming Through” (liet. „(iš)plaukti”), kuris skirtas atkreipti dėmesį į Ukrainoje kenčiančius žmones.

Lietuvos ambasadorius Valdemaras Sarapinas balandžio 7 d. grįžo dirbti į Kyjivą, invaziją tęsiančioms Rusijos pajėgoms atsitraukus nuo Ukrainos sostinės. Pasak ambasatoriaus, Kyjive dirbs šeši Lietuvos diplomatai ir keli kiti darbuotojai. Iki personalo evakuacijos prieš prasidedant Rusijos invazijai vasarį diplomatinėje atstovybėje dirbo 32 žmonės. V. Sarapinas patvirtino, kad Lietuva yra pirmoji šalis, grąžinusi ambasadą į Kyjivą. Nepaisant prasidėjusio karo, Ukrainos sostinės nepaliko Lenkijos ir Šventojo Sosto diplomatinės atstovybės. „Esu pirmas, kuris buvo išvykęs, bet grįžo”, – kalbėjo Lietuvos diplomatas.

Balandžio 8 dieną užsienio reikalų ministras **Gabrielius Landsbergis** susitikime su Vilniuje su darbo vizitu besilankančia Islandijos užsienio reikalų ministre **Thórdís Kolbrún Reykþjórd Gylfadóttir** aptarė tolesnę paramą Ukrainai, kovojančiai su Rusijos karine agresija prieš Ukrainą, saugumo iššūkius regione, pasirengimą NATO viršūnių susitikimui Madride, dvišalius Lietuvos ir Islandijos santykius, bendradarbiavimą tarptautinėse organizacijose bei Šiaurės ir Baltijos aštuoneto (NB8) formatu.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

malių įmanomų kaštų, nes poligonas bus atkuriamas, o ne statomas nuo pradžių”, – sako ministras.

Poligono administracinių ir kariniam rengimui reikalingos infrastruktūros objektų steigimas ir aptarnavimas sukurs iki 100 darbo vietų. Besiribojančiose seniūnijose (netik Šalčininkų rajone) išaugs maitinimo, laikino ir nuolatinio apgyvendinimo, statybos, teritorijų priežiūros poreikis. Poligonų plėtra pritrauks šalies ir užsienio investicijas į regioną, skatins vietinį verslą, vietos produkcijos ir paslaugų vartojimą, stiprins socialinį

dialogą su bendruomenėmis. Tai rodo poligonų vystymo patirtis Pabradėje, Rukloje ir kitose Lietuvos bei kitų pasaulio šalių teritorijose.

Siekiant padaryti kuo mažesnę įmanomą žalą Rūdninkų poligone esančioms saugomoms gamtos teritorijoms – gamtos draustiniams, įgyvendinant poligono steigimą, visi su ekologija susiję darbai derinami su Aplinkos ministerija, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba ir kitomis suinteresuotomis šalimis.

Galutinį sprendimą dėl poligono įkūrimo priims Seimas. **LRV**

UKRAINOJE ŽUVO LIETUVIŲ REŽISIERIUS MANTAS KVEDARAVIČIUS. PAAIŠKĖJO JO ŽŪTIES APLINKYBĖS

Kaip balandžio 3 d. naktį pranešė portalas „15min“, Ukrainoje, Rusijos apsiustame Mariupolyje, žuvo Lietuvos kino režisierius, kultūros antropologas **Mantas Kvedaravičius**. Jam buvo 45-eri.

Su Ukrainoje nužudytu Lietuvos kino režisieriumi Mantu Kvedaravičiumi buvo galima atsisveikinti balandžio 9 d., šeštadienį, Biržų pilyje.

2022 m. balandžio 5 d. pranešta apie tikrąją režisieriaus M. Kvedaravičiaus mirties priežastį. Nors buvo pasklidusi žinia, kad režisierius Ukrainoje žuvo važiuodamas automobiliu nuo raketos smūgio, iš tiesų jis buvo sušaudytas rusų kareivių.

„Kaip iš tiesų buvo nužudytas Mantas Kvedaravičius. Nebuvo jokios raketos, pataikiosios į jo neva vairuojamą mašiną, bėgant iš nelaisvės. Rusų kareiviai jį suėmė ir sušaudė. Kūną išmetė. Žmona, rizikuodama gyvybe, parvežė palaikus į Lietuvą“, – savo feisbuko paskyroje parašė dramaturgas Marius Ivaškevičius ir pasidalijo ukrainietės žurnalistės Albinos Lvutinos socialinių tinklų įrašu.

Pasak A. Lvutinos, rusų kareiviai paėmė M. Kvedaravičių į nelaisvę ir nužudė, o jo žmonai atvykus į Mariupolį pavyko aptikti kūną ir atgabenti į Lietuvą. Informacija buvo slepiama baiminantis, kad nebūtų nužudyta pati moteris ir režisieriaus kūnas nebūtų sunaikintas. Apie M. Kvedaravičiaus mirtį buvo informuoti tik keli asmenys.

„Jis žuvo ne automobilyje nuo „raketos smūgio“. Kaip rašė žiniasklaida. Jis buvo nušautas. Tačiau visas detales turi nustatyti nepriklausoma ekspertizė. Žuvo Mantas ne balandžio 2-ąją, kaip buvo paskelbta. Tuo metu savo jėgomis jau bandėme jį išvežti...“

Tą akimirka, kai apie mirtį jau pranešė Ukrainos Prezidento tarnyba ir Zelenskis, Manto žmona su karstu keletą valandų

Lietuvos kino režisierius, kultūros antropologas Mantas Kvedaravičius. *Gedimino Savickio nuotr. (ELTA)*

stovėjo norėdama išvykti iš Rusijos. Automobilį su „kroviniu 200“ cinko karste pasieniečiai tikrino ypač atsakingai.

Mes keletą dienų rizikuojame kiekvieną minutę. Galėjome daugiau niekada nebepamatyti Manto ir jo žmonos. Dabar jie jau Lietuvoje“, – parašė A. Lvutina.

Ukrainietė kino kūrėja, žurnalistė Irina Prudkova savo feisbuke aprašė M. Kvedaravičiaus paėmimo į nelaisvę ir paskutinės jo kelionės į Lietuvą detales. Mariupolyje M. Kvedaravičių, ko gero, sulaukė čečėnas kareivis pravardė Paštetas. Po to belaisvis buvo perduotas buriatų tautybės vadui, ir ryšys su režisieriumi nutrūko. I. Prudkova parašė, kad penkis dienas buvo ieškoma galimybių išlaisvinti režisierių, tačiau balandžio 2-osios naktį jai paskambinusi M. Kvedaravičiaus žmona su blogomis žiniomis apie vyro žūtį.

I. Prudkovos teigimu, M. Kvedaravičiaus žmona, bandydama parvežti jo palaikus į Lietuvą, patyrė tikrą pragarą. Pirmiausia kūnas iš Mariupolio buvo nugabentas į Donecką. Ten moteris visą naktį praleido palapinėje, kurioje buvo dar

56 rusų kareivių palaikai. Po to įkaltė kūną į šaldytuvą. Tada užsitikrino leidimą jį išvežti iš šalies ir pargabenti į Lietuvą.

Šis nusikaltimas bus tiriamas pradėtame ikiteisminiame tyrime dėl Rusijos karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui Ukrainoje.

Iki Rusijos karo Ukrainoje pradžios, vasario 24 d., M. Kvedaravičius dirbo Ugandoje. Prasidėjus karui jis nusprendė vykti į Mariupolį.

Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis pareiškė užuojautą dėl režisieriaus Manto Kvedaravičiaus žūties Mariupolyje. „Asmeniškai ir Ukrainos žmonių vardu reiškiu gilią užuojautą dėl rusų okupantų nužudyto žinomo kino režisieriaus Manto Kvedaravičiaus Mariupolio mieste“, – rašoma Lietuvos prezidentui Gitanui Nausėdai atsiųstame laiške. Laišką žiniasklaidai balandžio 5 d. perdavė Ukrainos ambasada Vilniuje.

V. Zelenskis prašo jo užuojautą perduoti menininko šeimai, giminėms, artimiesiems: „Esu tikras, kad Mantas Kvedaravičius, įžymus Lietuvos žemės sūnus, pasirinkęs drąsų kelią tarnauti Tiesai ir Žodžio

Laisvei, amžinai gyvens mūsų širdyse.“ Pasak Ukrainos vadovo, M. Kvedaravičiaus nufilmuoti unikalūs kadrai apie Mariupolį išliks kaip pasaulio kinematografijos pasiekimas. V. Zelenskis viliasi, kad M. Kvedaravičiaus gyvenimas, jo meninis palikimas ir pasiaukojimas įkvėps ir kitus saugoti svarbiausius dalykus – tiesą, laisvę ir teisingumą.

„Būtent nuo to priklauso šiandien demokratinės ir laisvos Ukrainos ateitis, taip pat visos Europos ateitis“, – rašoma laiške.

Apie M. Kvedaravičiaus žūtį feisbuke sekmadienio naktį, balandžio 2 d., parašė ir garsus rusų dokumentinių filmų režisierius Vitalijus Manskis: „Mūsų draugas, lietuvių dokumentininkas Mantas Kvedaravičius, šiandien nužudytas Mariupolyje su filmavimo kamera rankose.“

Apie lietuvių žūtį tviteryje pranešė Ukrainos gynybos ministerija. „Bandantį palikti Mariupolį okupantai nužudė lietuvių režisierių Mantą Kvedaravičių, dokumentinio filmo „Mariupolis“ autorių“, – sakoma išplatintoje žinioje.

Lietuvos Prezidentas Gitanas Nausėda balandžio 3 d. pa-

reiškė užuojautą dėl Ukrainoje žuvusio lietuvių režisieriaus.

„Netekome ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje gerai žinomo kūrėjo, kuris iki paskutinės akimirkos, nepaisydamas pavojaus, dirbo agresorės Rusijos užpultoje Ukrainoje. Linkiu tvirtybės bei stiprybės Manto Kvedaravičiaus artimiesiems, draugams ir visiems jo talento gerbėjams“, – užuojautos žodžius tarė šalies vadovas.

Režisierius Mantas Kvedaravičius gimė 1976 m. Studijavo Vilniaus universitete, vėliau – Oksforde, kur jam buvo suteiktas kultūrinės antropologijos magistro laipsnis. 2003–2005 m. dėstė religijos, teisės ir politikos teoriją JAV. Kembridžo universitete įgijo socialinės antropologijos daktaro laipsnį, rašė apie estetiką, materialumą, afektą, taip pat studentams skaitė paskaitas apie vizualinę kultūrą.

2011 m. sukūrė dokumentinį filmą „Barzakh“ apie karo nualintą Čečėniją ir nuolat dingstančius jos gyventojus. Filmą pristatytas Berlyno kino festivalyje, apdovanotas „Amnesty International“ premija ir Ekumeninės žiuri prizų. 2016 m. „Barzakh“ apdovanotas „Sidabrine gerve“ už geriausią metų dokumentinį filmą.

2016 m. M. Kvedaravičius sukūrė dokumentinį filmą „Mariupolis“, kuriame tęsė realybės tyrinėjimus, siekė įvaizdinti kasdienybės detales, jose slypinčios būties mitologijos ir politinės žinios dermę. Tai vizualiai išraiškinga pagarbos duoklė į krizę panirusiam miestui. Filmą dedikuotas Mariupolio poetams ir batsiuviams. Šiuo metu šis Pietryčių Ukrainoje prie Azovo jūros esantis miestas yra apsuptas Rusijos karinių pajėgų ir nuolat apšaudomas. Mariupolyje katastrofiška humanitarinė padėtis, nuo Rusijos sukulto karo Ukrainoje pradžios čia žuvo tūkstančiai taikių miesto gyventojų. **bernardinai.lt**

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ PRITARĖ LIETUVIŲ PERKĖLIMUI IŠ HUMANITARINĖS KRIZĖS APIMTOS UKRAINOS Į LIETUVĄ

Balandžio 6 dieną Lietuvos Vyriausybė priėmė Užsienio reikalų ministerijos inicijuotą nutarimą dėl asmenų perkėlimo iš humanitarinės krizės apimtos Ukrainos į Lietuvą. Prašymus dėl perkeliamojo asmens statuso suteikimo bus galima pateikti iki 2022 metų gruodžio 31 dienos.

Priimtu nutarimu siekiama inicijuoti Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų, asmenų, pagal Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymą turinčių teisę atkurti Lietuvos pilietybę,

jų šeimos narių ir kitų įstatyme nurodytų asmenų perkėlimo iš humanitarinės krizės ištiktos Ukrainos į Lietuvą nuolat gyventi organizavimą ir įstatyme numatytos valstybės paramos įsikūrimui ir integracijai teikimą.

2022 metų sausio 1 dienos Ukrainos užsienio reikalų ministerijos duomenimis, Ukrainoje gyveno 2185 Lietuvos piliečiai. Lietuvių bendruomenės Ukrainoje duomenimis, Ukrainoje galėtų būti apie 500 asmenų, turinčių teisę įgyti

Lietuvos pilietybę.

Preliminariai prognozuojama, kad apie 500 asmenų 2022 metais galėtų perkeliamojo asmens statusą gauti ir persikelti į Lietuvą nuolat gyventi. Tikslus perkeliamųjų asmenų skaičius priklausys nuo besikeičiančios situacijos Ukrainoje, taip pat, ar humanitarinės krizės paliesiti asmenys planuoja

nuolat gyventi Lietuvoje.

Su perkeltais į Lietuvą asmenimis bus sudaroma sutartis dėl paramos integracijai

teikimo. Valstybės parama, atsižvelgiant į individualius poreikius, gali būti teikiama iki 24 mėnesių. **LR URM**

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

LR URM

KLIVLANDO VYR. SKAUTĖS „ŽIDINIETĖS” SUORGANIZAVO HUMANITARINĖS PAGALBOS RINKIMO TALKĄ

Talkininkai prieš išvežant dėžes į ukrainiečių Pokrovo parapiją.

GS nuotr.

Kovo 19-20 dienomis Klivlando Vyr. skautės „Židinetės” suorganizavo humanitarinės pagalbos rinkimo talką. Klivlandiečiai nuoširdžiai atsiliepė į kvietimą, atnešdami reikalingų daiktų ir reikmenų – medikamentų, miegmaišių, drabužių, vystyklų, kremų ir t. t.

Visa tai Lietuvių namų patalpose buvo supakuota į maždaug 100 dėžių ir nugabenta į ukrainiečių Pokrova bažnyčios salę, iš kur ši humanitarinė pagalba bus siunčiama į Ukrainą. Visa veikla buvo derinama su „United Ukrainian Organization of Ohio” pirmininke Marta Lisycynsky-Kelleher. Ji padėkos laiške Sesėms Židinetėms parašė: „Ukrainos piliečiams, nukentėjusiems nuo neišprovokuotos invazijos, padovantų daiktų kiekis yra didžiulis ir nepaprastai dosnus.

Neįsivaizduojame, kiek laiko prireikė jūsų grupei rūšiuoti, supakuoti ir paženklinti daugybę dovanotų prekių dėžių.”

Sesės „Židinetės” yra dėkingos visiems, kurie prisidėjo prie šios akcijos – ypač Klivlando lietuvių namų direktorei Rutai Degutienei bei šioms talkininkoms: Teresai Mordini, Mariui Juodišui, Andriui Dundurui, Nomedai Vuciani, Gajai Milevičienei, Vitalijai Stankevičienei, Emilijai ir Sauliui Steponavičiams, Aušrinei and Ričardui Sirvinskams, Napoliui Vuciani, Liutaurui Mileviciui, Tadiui Sirvinskui, Povilui Jekelevičiui, Arūnui Žukauskui, taip pat Ramonai ir Ernestui Daukšams, kurių perkraustymo kompanija pristatė dėžes (*Boxed Up Moving Services*).

Vyr. Skaučių „Židinys”

JUNGTINĖS KARALYSTĖS LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ RENGINIuose – DĖMESYS TRADICIJOMS IR PARAMA UKRAINAI

Balandžio 3 d. Lietuvos ambasadorius Jungtinėje Karalystėje Renatas Norkus ir diplomatas Tadas Kubilius dalyvavo Leeds mieste surengtoje Kaziuko mugėje. Šventėje apsilankė Leeds miesto meras Asghar Khan, vietos savivaldybės atstovai ir beveik tūkstantis lankytojų, svečių ir atlikėjų iš visos Jungtinės Karalystės.

„Ačiū jums už mūsų tautos tradicijų branginimą, mūsų šalies vardo garsinimą ir pastangas stiprinti Lietuvos ir Jungtinės Karalystės bendradarbiavimą. Ypatingai dėkoju už Jūsų pilietiškumą ir aktyvumą renkant paramą Ukrainos žmonėms”, susirinkusiuosius sveikino ir jiems dėkojo ambasadorius R. Norkus.

Šventės metu pasirodė lietuvių, latvių, lenkų diasporos meno kolektyvai, pramoginių šokių atlikėjai ir menininkai iš Londono bei kitų JK miestų, į renginio svečius kreipėsi ukrainiečių bendruomenės atstovė dėkodama lietuviams už paramą bei primindama, kad pagalba Ukrainai ir toliau be galo reikalinga. Šventės metu surinktos lėšos buvo skirtos ukrainiečiams, kovojantiems prieš Rusijos agresiją.

Kaziuko mugė Leeds mieste vyksta kasmet nuo 2015 m. Tai vienas didžiausių lietuvių bendruomenės renginys visoje Jungtinėje Karalystėje. Šiais metais mugė sulaukė didelio verslininkų susidomėjimo – buvo daug norinčiųjų joje prekiauti ar pristatyti lietuvišką paveldą. Mugėje buvo galima

paragauti tradicinių lietuviškų valgių, įsigyti nacionalinių suvenyrų, knygų, meno dirbinių.

Renginio išvakarėse diplomatas Tadas Kubilius lankėsi Kingston upon Hull lituanistinėje mokykloje „Trispalvė”. Visiems lituanistinio ugdymo įstaigams lankantiems vaikams ambasados atstovas įteikė lietuviškų suvenyrų, o mokyklos bibliotekai perdavė lietuviškų knygų. Susitikimo metu su lituanistinės mokyklos mokytojais aptarti mokyklų bendruomenėms aktualūs klausimai, Lietuvos Vyriausybės skiriamas dėmesys ir parama lituanistiniam švietimui, glaudesnio bendradarbiavimo su ambasada galimybės siekiant didesnio dėmesio lituanistiniam švietimui Jungtinėje Karalystėje.

Tadas Kubilius taip pat dalyvavo artejančioms Šv. Velykoms skirtoje šventėje, kurią surengė Kingston upon Hull lietuvių draugija „Linai”. Renginio svečiai turėjo galimybę susipažinti su tradiciniais lietuvių amatais ir mokėsi rišti tradicines lietuviškas verbas.

Vizito šiaurės Anglijoje metu Lietuvos ambasados diplomatas taip pat apsilankė Scunthorpe mieste, kur susitiko su šio miesto lietuvių bendruomenės lyderiais, domėjosi čia gyvenančių lietuvių aktualijomis, veiklomis ir būsimais renginiais. Tadas Kubilius perdavė lietuviškų knygų miesto bibliotekai, kurioje čia gyvenantiems lietuvių vaikams yra sudarytos galimybės skaityti lietuvišką literatūrą. **LR URM**

Prelato Edmundo J. Putrimo laiškas Lietuvos vyskupų konferencijos (LVK) delegato užsienio lietuvių katalikų sielovadai

„Tos pirmosios savaitės dienos vakare, durims, kur buvo susirinkę mokiniai, dėl žydų baimės esant užrakintoms, atėjo Jėzus, atsistojo viduryje ir tarė: „Ramybė jums!” (Jn 20, 19)

Brangieji pasaulio lietuviai, lietuviškų bendruomenių, parapijų, misijų nariai ir visi geros valios žmonės,

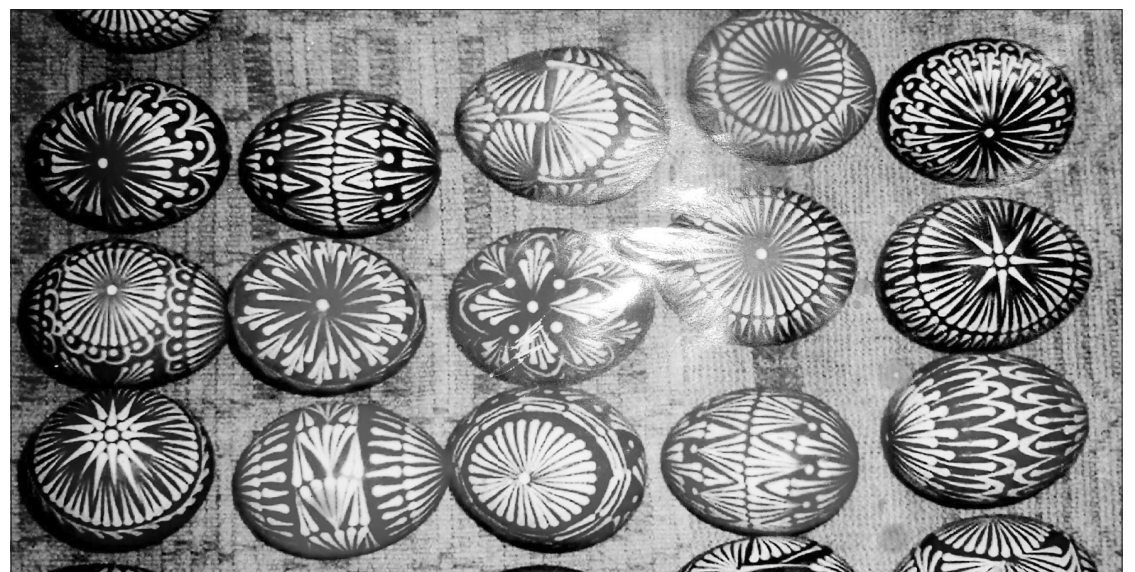
Sveiki sulaukė šv. Velykų!

„Ramybė jums” – tai ne tik palinkėjimas ar mandagumo gestas. Šią ramybę Dievas mums dovanoja kasdien ir kviečia ją dalintis savo aplinkoje. Ši tikroji ramybė gydo širdis ir santykius tarp žmonių. Juk ne tik aš duodu savo ramybę, bet ir priimu ją iš kito. Todėl esame kviečiami pasirūpinti, kad ramybės būtų pilnos mūsų širdys, ir kad ji karaliautų mūsų šeimose, santykiuose su kaimynais, bendruomenėse. Dalindamiesi ramybe su kitais, ją kurdami savo aplinkoje, mes iš tikrųjų įgyvendiname per šv. Mišias girdimą paraginimą: „Palinkėkite vieni kitiems ramybės”.

Atvelykio sekmadienis, kurio Evangelijos eilute pradedu šį sveikinimą, kartu yra ir Dievo Gailestingumo sekmadienis. Gailestingumas veda mus iš netikėjimo į tikėjimą. Iš nevilties į viltį. Šv. Velykų proga linkiu visuomet, net sunkiausiu metu, išlaikyti viltį, kad Dievo galybė viršija visus sunkumus ir Jo žodis bus paskutinis. Ši viltinga žinia yra Jo Geroji Naujiena mums.

Prelatas Edmundas J. Putrimas

Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams

Velykų margučiai.

G. Markevičiaus nuotr.

„LIETUVOS KARIUOMENĖS KARININKAI – SOVIETINĖS IR NACISTINĖS OKUPACIJŲ AUKOS” KNYGOS SUTIKTUVĖS

2022 m. balandžio 7 d. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) Tuskulėnų rimties parko memorialinio komplekso Konferencijų salėje įvyko Vytauto Zabielsko knygos

„Lietuvos kariuomenės karininkai – sovietinės ir nacistinės okupacijų aukos” pristatymas.

Tai tarsi unikalus istorinės atminties paminklas 851 pražudytam Lietuvos karininkui. Leidi-

nyje pateikti trumpi karininkų biografijos duomenys, nuotraukos, paskutinės tarnybos pareigos, kariniai laipsniai ir jų pakeitimai, apdovanojimai. Išsamaus, labai reikalingo mūsų istorijai leidinio autorius tikisi, kad mūsų karininkai, sušaudyti ir kitais būdais nužudyti ar žuvę kalėjimuose, niekada Lietuvoje nebus pamiršti. Ir tai aktualu kalbėti dabar, kai vyksta karas Ukrainoje.

Knygos autorius V. Zabielskas buvo vienas iš vadovų, statant 1991 m. Norilske memorialą žuvusiems Baltijos valstybių karininkams, buvo vienas iš Lietuvos kariuomenės karių, nukentėjusių nuo sovietinio ir nacistinio genocido sąjungos įkūrėjų, yra Lietuvos atsargos karininkų sąjungos garbės narys, Nepriklausomybės gynėjų sąjungos narys.

Knygos autorių ir svečius pasveikino Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinis direktorius dr. Arūnas Bubnys.

Knygos „Lietuvos kariuomenės karininkai – sovietinės ir nacistinės okupacijų aukos” autorius Vytautas Zabielskas (dešinėje) LGGRTC

Jis padėjo knygos autoriui už įdomią knygą ir pabrėžė, kas reikšminga jo biografijoje – dešimties tomų fundamentalus enciklopedinio leidinio „Lietuvos kariuomenės karininkai 1918–1953 m.” leidinys. Šis žmogus padarė tai, ko iki šiol nepadarė istorikai... Jo iniciatyva Kaune, Aukštųjų Šančių karių kapinėse, iškilo didingas paminklas Lietuvos

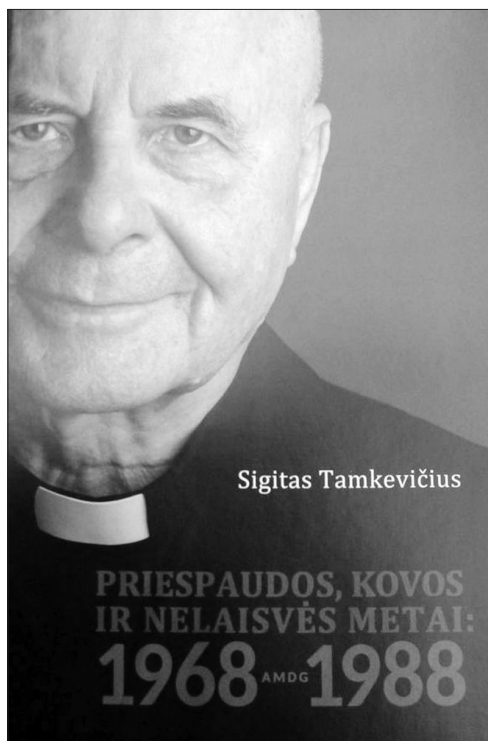
kariuomenės karininkams – sovietinės ir nacistinės okupacijų aukoms atminti. Renginyje buvo parodytas dokumentinis filmas „Šiaurės Golgota” (Vanda Preidyte, Romualdas Šliažas, Eugenijus Kryžanovskis, Algimantas Šliaužys, Rimantas Baltruška, 1991 m., 55 min.).

Susirinkusieji tylos minute pagerbė žuvusius už Lietuvos ir Ukrainos laisvę. LGGRTC

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinis direktorius dr. Arūnas Bubnys pristatė Vytauto Zabielsko knygą „Lietuvos kariuomenės karininkai – sovietinės ir nacistinės okupacijų aukos”. LGGRTC

„LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS” JUBILIEJUI SKIRTA KNYGA

Bažnyčios Kronikos” metams paminėti.

Atskiroje knygoje išleidus iki šiol nepublikuotus kardinolo S. Tamkevičiaus dienoaraščius „Priespaudos kovos ir nelaisvės metai”, kaip teigė pats autorius, bandyta kuo tiksliausiai pristatyti 1968–1988 priespaudos ir kovos metus. Pastebėtina, kad visa tai, ką skaitytojas užrašuose dienoaraštyje ras, yra istoriniai faktai:

2022 m. balandžio 3 d. Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikos Konferencijų salėje vyko kardinolo Sigito Tamkevičiaus dar neskelbtų sovietinių metų dienoaraščių „Priespaudos, kovos ir nelaisvės metai: 1968–1988” knygos sutiktuvės. Knyga, kurią 2022 m. išleido Ateities leidybos centras, skiriama „Lietuvos Katalikų

vardai ir pavardės ne tik žmonių, kurie sovietmečiu kentėjo ir kovojo, bet ir vykdyusių priespaudą arba talkinusių priespaudos nešėjams.

2022-uosius metus minint kaip „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos” metus, prasminga prisiminti žmones, vedusius mus į Atgimimą ir taip jiems padėkoti. LGGRTC

ISTORIJOS ŽINOJIMAS – GERIAUSIAS ŠALIŲ VIENYTOJAS

2022 m. kovo 29 d. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre lankėsi Japonijos ambasadorius Lietuvai Tetsu Ozaki. Susitikime taip pat dalyvavo ambasadoriaus žmona Harumi Ozaki, Japonijos ambasados darbuotoja Natsumi Hirao ir Renatas Kirtiklis – Japonijos ambasados darbuotojas.

Su svečiais susitiko Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) generalinis direktorius dr. Arūnas Bubnys. Jis pristatė šio Centro veiklą ir mokslinių-istorinių tyrimų srities artimiausius darbus, Okupacijų ir laisvės kovų bei Tuskulėnų rimties parko memorialinio komplekso muziejų edukacinę veiklą bei rezistencinės kovos už Lietuvos laisvę paminklų ir atminimo lentų įamžinimą.

Centro generalinis direktorius dr. A. Bubnys sakė, kad šiuo metu Spaske (Kazachstanas) statomas paminklas žuvusiems politiniams kaliniams atminti. Bus pagerbti įvairių tautybių žmonės, tarp jų – ir japonai. Šiuo metu, Ukrainai kovojant su Rusijos agresoriumi, bendradarbiavimas su Kazachstanu tampa dar svarbesnis.

Susitikimo metu kalbėta, kad Čiunė Sugihara – Japonijos diplomatas, konsulinis pareigūnas, rezidavęs Kaune kaip Japonijos imperijos vicekonsulas, gelbėjęs Lenkijos žydus karo metais, išgarsino

Lietuvą Japonijoje kaip ir Japoniją Lietuvoje. Nors Lietuvą ir Japoniją skiria 9000 kilometrų atstumas, šalis sieja ypatingas ryšys. Panaši ir politikos istorija – Japonija praeitame šimtmečiuje kovojo su Rusija taip pat, kaip ir Lietuva. „Štai kokia šauni šalis Lietuva, kuri taip pat kovojo su Rusija,” – susitikimo metu sakė japonai. J. E. ambasadorius pastebėjo, kad nors Lietuvą ir Japoniją skiria didelis atstumas, šios šalys yra labai artimos. Jos abi yra skaudžiai nukentėjusios nuo sovietų okupacijos. Pasak garbaus svečio, japonai per mažai žino apie sovietų vykdytą genocidą Lietuvoje. Todėl, jo nuomone, istorijos

žinojimas – geriausias žmonių ir šalių vienytojas.

„Ir šiandien, kai vyksta karas Ukrainoje, mes vėl turime būti budrūs ir vieningi, vėl grįžti prie bendrų skaudžių istorijos šaknų tyrinėjimo,” – pabrėžė ambasadorius Tetsu Ozaki.

Bendri istoriniai ryšiai Kazachstane tarp lietuvių ir japonų tautų būtų dar vienas svarbus istorijos etapas, kurį reikėtų nuodugniai iširti.

LGGRTC generalinis direktorius dr. A. Bubnys pakvietė svečius apsilankyti Okupacijų ir laisvės kovų muziejuje ir susipažinti su Tuskulėnų rimties parko memorialu. LGGRTC

Tetsu Ozaki Japonijos ambasadorius Lietuvai su žmona Harumi Ozaki ir LGGRTC generalinis direktorius dr. A. Bubnys. LGGRTC

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA
LAIŠPAIDUOJĖ JŪV SIURKINTAS
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS
HISTORIKAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLA SE - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00**

DALIOS GRINKEVIČIŪTĖS ATSIMINIMAI PRISTATYTI BUVUSIAME „STAZI“ KALĖJIME BERLYNE

Balandžio 6 d. Berlyno Hohenschönhauseno memorialo skaitymų programoje „Knygos, kurios neleidžia pamiršti“ (*Bücher wider das Vergessen*) pristatyti Dalios Grinkevičiūtės prisiminimai vokiečių kalba „*Aber der Himmel – grandios*“.

Knygos į vokiečių kalbą vertėjos **Vytenės Muschick** skaitytomis knygos ištraukoms ypatingo įtaigumo suteikė menininkės Friederikės Kenneweg natūraliais daiktais (akmenukais, stiklu, buities daiktais) išgaunami garsai ir menininkės Gintarės Valevičiūtės-Brazauskienės vaizdo projekcijos.

Hohenschönhauseno, didžiausio DDR (Vokietijos

Demokratinės Respublikos) politinių kalinių kalėjimo, teritorija ir pastatai 1994 m. paversti muziejumi. Skirtingai nuo kitų tokio pobūdžio valstybinių ir karinių institucijų, griuvus Berlyno sienai jis nebuvo užimtas, todėl kalėjimo administracija turėjo laiko sunaikinti visus kalėjimo ir tardymų pėdsakus. Šiandienis milžinišką teritoriją užimančias muziejus atkurtas tik pagal gyvų likusių kalinių liudijimus ir kitų Rytų Vokietijos kalėjimų dokumentus.

Šiuose pastatuose nufilmuota daug režisieriaus Florianio Henckelio von Donnersmarcko filmo „Kitų gyvenimai“ (*Das Leben der Anderen*) scenų. **LR KM**

Dalios Grinkevičiūtės prisiminimų vokiečių kalba „*Aber der Himmel – grandios*“ pristatymas buvusiam „Stazi“ kalėjime Berlyne. **LR KM**

RUMUNIJOJE ATIDARYTA LIETUVOS TOTORIŲ ISTORIJS IR KULTŪROS PARODA

Parodą atidarė Lietuvos ambasadorė Rumunijoje Violeta Motulaitė. **LR URM**

Balandžio 7 dieną Konstancos istorijos ir archeologijos muziejuje, Rumunijoje, atidaryta Lietuvos totorių istorijai ir kultūrai skirta paroda, kurios metu pristatyta Trakų istorijos muziejaus parengta paroda „2021-ieji – Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metai“, Lietuvos valstybės istorijos archyvo paroda „Lietuvos totoriai archyvuose dokumentuose“ bei demonstruotas LRT televizijos dokumentinis filmas apie šiandienos Lietuvos totorių gyvenimą „Ištikimybės žiedas“.

Atidarydama parodą Lietuvos ambasadorė Rumunijoje Violeta Motulaitė pabrėžė, kad ji vyksta sudėtingu laikotarpiu, kuomet Rusijos kariai žudo nekaltus Ukrainos žmones, ir išreiškė pasididžiavimą. „Nepaisant

priklausymo skirtingoms kultūrinėms, religinėms ar etninėms bendruomenėms, vienijami bičiuliškumo, atjautos ir žmogiškumo, padedame ukrainiečių pabėgėliams ir likusiesiems ginti tėvynę“, – sakė ambasadorė.

Lietuvos totoriai – unikali etninė grupė, apsigyvenusi Lietuvos Didžiojoje Kuni-gaikštystėje daugiau nei prieš 700 metų. Jų imigraciją paskatino puikios, tuometinių Lietuvos valdovų jiems suteiktos, sąlygos – buvo užtikrinama religijos ir papročių laisvė, leista statyti mečetes, totorių bajorų teisės prilygintos lietuvių bajorų teisėms. Lietuvoje totoriai išsaugojo savo papročius, kultūrą, religiją iki šių dienų.

Parodos organizatorius – Lietuvos ambasada Rumunijoje ir Bulgarijoje. **LR URM**

KOPENHAGOJE ATIDARYTA DVIEJŲ ŽINOMŲ LIETUVIŲ MENININKIŲ JUNG TINĖ PARODA „DERMĖ“

„Krebsen“ galerijoje pačiame Kopenhagos centre atidaryta dviejų žinomų lietuvių menininkų Rūtos Šipalytės ir Neringos Žukauskaitės jungtinė paroda „Dermė“. Tai tęstinio projekto, pristatančio Danijos ir Lietuvos menininkų kūrybą, dalis. Projekto renginiai planuojami 2022–2023 m. skirtingose Danijos vietose. 2022 m. bus surengta jungtinė danų ir lietuvių menininkų fotografijų, o 2023 m. – lietuvių ir danų tapybos paroda.

Lietuvos dailininkų sąjungos narės R. Šipalytė ir N. Žukauskaitė, baigusios magistrantūros studijas Vilniaus dailės akademijoje, iš karto pradėjo savo aktyvią ir sėkmingą kūrybinę veiklą, yra laimėjusios tarptautinių konkursų apdovanojimus, garsina Lietuvos vardą įvairiose pasaulio šalyse dalyvaudamos tarptautinėse parodose, simpoziumuose, rezidencijose. Ši paroda yra pirmas bendras abiejų kūrėjų kūrybinis projektas.

Paroda „Dermė“ sujungia dailininkų, dirbančių skirtingose meno srityse, kūrybą: N. Žukauskaitės grafiką ir R. Šipalytės keramikos skulptūras. Menininkės temą „Dermė“ plėtoja individualiai, joms svarbi asmeninė kūrybinė išraiška ir sukaupta patirtis, tačiau lygiagrečiai ieško bendro sąlyčio, kūrybinio konsonanso. Dviejų autorių kūriniai ekspozicijoje suskamba kaip vieno kūrybi-

Lietuvių menininkų Rūtos Šipalytės ir Neringos Žukauskaitės jungtinės parodos „Dermė“ plakatas. **LR KM**

nio proceso rezultatas, puikiai derantis prie 220 metų senumo fachverkiniame name įrengtos galerijos erdvių – šimtamečių sijų, nelygių sienų ir visko mačiusių grindų.

„Labai džiaugiuosi, kad dvi moterys menininkės iš Lietuvos, nepaisydamos netoli vykstančio karo žiaurumų, atvyko į Kopenhagą ir instaliavo puikią grafikos ir keramikos parodą. Dviejų autorių kūrybos dermė išties įspūdinga: nuo dvimačių ir trimatinių meno kūrinių spalvinių derinių, linijų ir siluetų žaismo iki jautriai suorganizuotų erdvinių sambūvių galerijos

salėse – atskirų intymų oazių, kuriose žiūrovams suteikiama galimybė dar labiau susitelkti ir įsigilinti į abiejų menininkų kūrinių turinį. Beveik paslėptos grafines būtybes iš būstus primenančius artefaktus, išaugančius iš grindų“, – mintimis dalijasi galerijos savininkė ir parodų kuratorė Marietta Bonnet.

Parodą organizavo Lietuvos kultūros atašė Švedijoje, Suomijoje ir Danijoje Liana Ruokytė-Jonsson, projektą parėmė Lietuvos kultūros institutas. Paroda „Dermė“ veiks iki balandžio 23 d. **LR KM**

NAUJA TOMO VENCLOVOS EILĖRAŠČIŲ RINKTINĖ VOKIEČIŲ KALBA

Vokietijoje išleista nauja Tomo Venclovos rinktinė „Variation über das Thema Erwachen“, kurią iš rinkinių „Visi eilėraščiai: 1956–2010“ (Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto leidykla, 2010) ir „Eumenidžių giraitė“ („Versus Aureus“, 2016) bei periodikoje publikuotų eilėraščių su

autoriumi suderinęs atrinko ir į vokiečių kalbą išvertė Cornelius Hellis.

Naująją T. Venclovos rinktinę (trečiąją jo poezijos knygą vokiečių kalba) išleido leidykla „Hanser“ kartu su literatūros namais ir fondu *Lyrik Kabinett* Miunchene, kartu leidžiantys poezijos knygas išskirtinį

dėmesį skirdami knygos apipavidalinimui. *Lyrik Kabinett* yra ypatinga institucija – ir literatūros namai, ir Europoje antroji pagal dydį poezijos bei dailininkų knygų biblioteka (apie 65 tūkst. tomų), laisvai prieinama skaitytojams.

Gegužę knygos „Variation über das Thema Erwachen“ pristatymai su T. Venclova ir C. Helliu planuojami Berlyne, Miunchene ir Vienoje. **LR KM**

PANEVĖŽYJE IŠDALINTI GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS-BITĖS ATMINIMO MEDALIAI „TARNAUKITE LIETUVAI“

Seimo Gabrielės Petkevičaitės – Bitės atminimo medalia „Tarnaukite Lietuvai“ kandidatų vertinimo komisija apsvartė ir slaptu balsavimo išrinko 2022-ųjų metų laureatus, kuriems šie medaliai kovo 30 d. buvo iškilmingai įteikti Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatre. Jau vienuoliktas kartas, kai iš visos Lietuvos čia suvažiuoja žmonės atsiminti savo garbingų apdovanojimų. Iš viso buvo išrinkta net 16 laureatų pagal šias keturias nominacijas:

Už filantropinę veiklą, ypač jaunų žmonių saviraiškos skatinimą ir rėmimą;

Už parlamentarizmo tradicijų puoselėjimą, pilietiškumo ir demokratijos skatinimą;

Už savanorystės kultūros sklaidą Lietuvoje;

Už visuomeniškai aktualią publicistiką, ugdančią tautiškumą ir dvasines vertybes.

Sunku būtų rasti Lietuvoje šiek tiek daugiau apsišvietusių žmonių, kuris nežinotų ar nebūtų girdėjęs apie XIX a. pabaigos ir XX a. pradžios iškilią asmenybę Gabrielę Petkevičaitę – Bitę (1861-1943), kuri tiek daug davė Lietuvos kultūrai, jos atgimimui ir suklestėjimui. Tai ne tik Panevėžio krašto rašytoja, dramaturgė, publicistė ir to laikmečio visiems žinoma visuomenės veikėja, 1920 m. Lietuvos Steigiamojo Seimo narė, bet ir moterų organizuotos veiklos pradininkė, pedagogė, daugelio kūrinių autorė, 1894 metais įsteigusi „Žiburėlio“ draugiją. Tad teisinga, kad Seimas jos vardu yra įsteigęs labai garbingą atminimo medalį, kuris ne tik pažymi dabartinių Lietuvai ir lietuvių tautai pasiaukojančią dirbančių žmonių darbus, bet ir kitus skatina taip gyventi, dirbti. Kas gali būti mieliau, brangiau, kaip kad gauti tokios asmenybės vardu pavadintą apdovanojimą! Juk ji formavo ir kėlė lietuvių savimonę, kultūrą – kaip Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka, Antanas Smetona, Juozas Tumas Vaižgantas ir kiti to meto Lietuvos patriotai, tikrieji jos šviesuliai ir žadintojai.

1965 metais, baigęs Lietuvos žemės ūkio akademijos Mechanizacijos fakultetą, kaip jaunas specialistas atvykau dirbti į Joniškėlio žemės ūkio technikumą. Tada teko

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, 2022-ųjų metų Gabrielės Petkevičaitės-Bitės medalio „Tarnaukite Lietuvai“ laureatas Leonas Milčius.

Jonės Kinderytės nuotr.

apsilankyti ir Joniškėlio ligoninėje bei sužinoti, kad jai nuo 1865 metų vadovavo ir dirbo rašytojos tėvas Jonas Leonas Petkevičius, čia prabėgo ir mažosios Gabrielės vaikystė. Net nepagalvojau tada, kad šių žmonių vardus bei darbus taip šiltai teks prisiminti po daugelių metų ir jais būti pačiam pagerbtu.

Tikrai gražų ir įspūdingą renginį ne tik laureatams, bet ir kitiems svečiams surengė Lietuvos Respublikos Seimas, Panevėžio savivaldybė, Panevėžio kraštotyros muziejus ir, žinoma, pats teatras. Laureatams medalius įteikė Seimo Pirmininko pavaduotojas Paulius Saudargas, Panevėžio meras Rytis Račkauskas ir Gabrielės Petkevičaitės – Bitės medalio „Tarnaukite Lietuvai“ kandidatų vertinimo komisijos pirmininkas, rašytojas, 1990-1992 m. Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos – Atkuriamojo Seimo deputatas Stasys Kašauskas.

Gera buvo tarp laureatų sutikti buvusį aktyvų Sąjūdžio bendražygį, Rokiškio Sąjūdžio tarybos pirmininką Leoną Jankauską, kuris vėliau tiek daug padėjo šviesios atminties signatarui Kazimierui Uokai jo parlamentinėje veikloje, surinko didžiulį Sąjūdžio archyvą, jį perdavė Rokiškio krašto muziejui ir pačiame Rokiškyje įamžino šio krašto Lietuvos laisvės kovotojų atminimą. Tai žmogus- asmenybė, kuri ne tik ėjo, bet ir kitus vedė į valstybės bei tautos atgimimą, tikrąją Laisvę.

Daug karštų plovimų sulaukė Akmenės rajono moterų klubas „Akmenietė“. Klube dalyvauja dvidešimt dvi moterys, kurios ne tik rengia

Liekių sodybą ypač pamėgo moksleiviai: čia vyksta audimo, kalvystės, pynimo ir kitų tradicinių amatų pamokos. Šiame muziejuje ir man su anūkais ne kartą teko lankytis, dalyvauti įvairiuose šventiniuose ir teminiuose renginiuose. O kur dar jo pomėgis aviacijai, skraidyklėms! Tai jo iniciatyva ant Nemuno kranto įrengtas ir Netonių skraidyklų kalnas su paminklu legendiniams Lietuvos lakūnams Dariui ir Girėnui atminti. J. R. Liekis iš prigimties yra tikras muziejininkas, negailintis nei savo laiko, nei lėšų, kad dabartinis jaunimas pažintų ir perimtų vyresnės kartos gražius darbus, svajones ir jas tęstų. „Šis apdovanojimas paskatino mane prisiminti, ką gero su šeima nuveikėme Lietuvos labui, suvokti, koks trumpas šis gyvenimas ir apgalvoti, ką jame galėtume dar daugiau padaryti“, – dėkodamas kalbėjo J. R. Liekis.

Daug būtų galima paminėti, džiaugtis ir gėrėtis jų atliktais darbais. Bet tai ne vieno straipsnio apimčiai. Kaip nepasidžiaugti, kad net du G. Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliai atkeliavo į Kauno rajoną. Už parlamentarizmo tradicijų puoselėjimą, pilietiškumo ir demokratijos skatinimą medalis buvo įteiktas ir man, kaip Kovo 11-osios Nepriklausomybės akto signatarui, poetui, inžinieriui, visuomenininkui. Kalbėjau: „Dirbti ir tarnauti Lietuvai, kas gi gali žmogui būti brangiau? Kas gali būti prasmingiau? Dirbti visur, kur bebūtum. Netgi dabar, išėjęs į pensiją, pačius gražiausius žodžius skirti

Tėvynei, žmonėms. Sakiau, kad kuomet yra tiek daug skausmo, netiesos, matyti Lietuvos grožį taip pat yra nepaprastai svarbu“. Apdovanojimas medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ įsteigtas 2011 m. pagerbiant iškilią Gabrielės Petkevičaitės-Bitės asmenybę ir skiriamas siekiant skatinti Lietuvos visuomenę dirbti valstybės labui ir jos gerovei, reikšti bei įgyvendinti pozityvias idėjas, brandinančias visuomenės pilietiškumą, tautinę savimonę ir kultūrinį sąmoningumą. Manau, kad ne tik man, bet ir visiems laureatams šis apdovanojimas liks ne vien brangiu atminimo ženklų, bet ir įpareigojimu, kiek tik leis gyvenimo metai, sveikata, ir toliau nenutraukti tarnystės Lietuvai, žmonėms.

Baigdamas kuo nuoširdžiausiai noriu padėkoti Lietuvos Nepriklausomybės signatarų klubui, kuris pasiūlė mano kandidatūrą, bei žmonės, organizacijoms, kurios jai pritarė. Ypač dėkoju Kauno rajono savivaldybei, Zapyškio seniūnijai, Raudondvario kultūros centrui, Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungai, asociacijai „Branduma“ ir, žinoma, Gabrielės Petkevičaitės - Bitės medalio „Tarnaukite Lietuvai“ kandidatų vertinimo komisijai. Yra mums labai gražių istorinių pavyzdžių ir asmenybių, kuriais galime sekti, galime mokytis, kaip gyventi, dirbti ir tarnauti Lietuvai.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, 2022-ųjų metų Gabrielės Petkevičaitės-Bitės medalio „Tarnaukite Lietuvai“ laureatas Leonas Milčius

Po apdovanojimo. Iš kairės: Egidijus Liekis (laureato Juozapo Romo Liekio sūnus), Kauno r. kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vedėjas pavaduotojas Lukas Alsys, Kauno r. savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Rūta Černiauskiene, Leonas Milčius, Juozapas Romas Liekis ir Zapyškio seniūnas Sigitas Imbrasas.

Jonės Kinderytės nuotr.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

TEN NEBUVO KARIUOMENĖS, TEN BUVO TIK CIVILIAI...

Matėme nepateisinamą ir šlykštų nusikaltimą, pasmerktą viso pasaulio. Tai nusikaltimo žmoniškumui pavyzdys, mirtinos nuodėmės atvejis, kasdienėje vaizdo žinioje balandžio 9-ąją dieną, 45-ąją karo dieną, pasakė graikų katalikų didysis arkivyskupas **Svatoslavas Ševčukas**, kalbėdamas apie ataką Kramatorsko traukinių stotyje.

Ukrainos ganytojas pakartojo, jog Rusija kariauja totalinį karą prieš Ukrainą, sąmoningai žudo ne tik kariškius, bet taip pat griaua šalies miestus ir kaimus, bet svarbiausia – kariauja suplanuotą sisteminių karą prieš taikius žmones, civilius.

Savo dvasiniame gyvenime, priminė arkivyskupas S. Ševčukas, nuolat susiduriame su nuodėmės reiškiniu. Žodį „nuodėmė“ žino visi: tikintieji ir netikintys. Kristaus Bažnyčia moko, kad nuodėmė yra sąmoningas ir savanoriškas prasižengimas, Dievo įsakų ir svarbių

žmogaus gyvenimo principų pažeidimas, paveikiantis bendravimą tarp žmogaus ir Dievo, žmogaus ir jo artimo.

Kai žmogus daro bloga nesąmoningai ar ne visai savo noru, tai jo asmeninė atsakomybė už šį poelgį, už šį blogį gali būti mažesnė. Bet kai jis tyčia ir apgalvotai daro bloga, tada jam tenka visa atsakomybė. Tada tas blogis prasiskverbia į jo sielą ir širdį, sunaikina ją iš vidaus, paverčia nuodėmės vergu ir atneša mirtį. „Bausmė už nuodėmę yra mirtis, sako Dievo žodis“, – priminė ganytojas.

„Vakar tapome baisaus nusikaltimo liudininkais – Kramatorsko miesto geležinkelio stotyje įvyko tragedija. Sąmoningai ir savanoriškai, tyčia ir suplanuotai, į šią geležinkelio stotį buvo paleistos dvi rusiškos raketos, žuvo 53 žmonės, o daugiau nei 100 buvo sužeisti. Daugelis jų yra kritinės būklės ir gali mirti per artimiausias valandas ar die-

Nešamas raketinės Rusijos atakos Kramatorske aukos kūnas.

AFP

nas. Žuvo moterys ir vaikai – žmonės, bandantys evakuotis, palikti tiesioginių kovų rajoną, taikūs žmonės, kuriuos norima padaryti įkaitais šiame kare. Ten nebuvo kariuomenės, nebuvo karinės infrastruktūros. Buvo tik civiliai“, – karčiai kalbėjo Ukrainos Graikų Katalikų Bažnyčios vyriausiasis ganytojas. Negana to, tai buvo rusakalbiam Donbaso gyventojai, būtent tie, už kurių teises Rusija deklaruoja kovojanti,

kuriuos tariamai vaduoja, pridūrė ukrainietis ganytojas, nurodydamas cinišką agresoriaus veidmainystę.

„Šiandien meldžiamės už nužudytą nekaltą auką, šiandien stengiamės padėti sužeistiesiems, stovėti šalia tų, kurie šiandien yra priversti bėgti nuo karo, palikti savo namus, miestus ir kaimus. Šiandien mes stengiamės atsisipirti nuodėmei, sąmoningai ir savanoriškai daryti gera, kad

išsaugotume žmogaus orumą ir gyvybę“, – sakė didysis arkivyskupas S. Ševčukas balandžio 9 dienos vaizdo žinioje, kurią užbaigė keliais maldos žodžiais už Ukrainą, už jos kariuomenę ir kitus taikių žmonių gyvybių ir sveikatos gynėjus, už jų pergalę. „Šiandien prašome: Dieve, palaimink Ukrainą! Sustabdyk karą, palaimink mūsų žmones taika!“, – meldė ganytojas.

(RK / Vatican News)

VERBŲ SEKMADIENĮ KAUNE PIRMĄ KARTĄ SUSKAMBĖJO NEGIRDĖTI J. NAUJALIO KŪRINIAI CHORUI

Koncerto skelbimas.

Sekmadienį, 2022 m. balandžio 10 d. Kauno Švč. Trejybės (Seminarijos) bažnyčioje (A. Jakšto g. 1) įvyko koncertas „Atrastieji Juozo Naujaliao motetai“. Jį rengė du kolektyvai – Mišrus jaunimo choras „Exaudi“ (meno vadovė ir dirigentė Vita Liaudanskaitė-Vaitkevičienė) ir Vilniaus šv. Juozo Naujaliao kunigų seminarijos choras (vadovė Živilė Tamaševičienė).

Apie naujai atrastuosius Lietuvos klasiko, bažnytinės muzikos patriarcho Juozo Naujaliao (1869–1934) motetus paskelbta jau prieš kurį laiką, pasirodžius publikuotam natų rinkiniui, parengtam iš Naujaliao muzikinių rankraščių. Leidinį rengdama muzikologė Živilė Tamaševičienė, tik-

rindama J. Naujaliao archyvus, atrado beveik tris dešimtis lig šiol dar nežinotų kompozitoriaus kūrinių vyrų chorui, o greta jų taip pat publikavo Lietuvoje dar nespausdintus J. Naujaliao motetus mišriam chorui. Dauguma koncerte skambėjusių kūrinių sukurti, Naujaliui

dirbant chorų vadovu Kauno katedroje ir Žemaičių (Kauno) kunigų seminarijoje. Šie du chorai – mišrus Kauno katedros ir vyrų seminaristų – giedodavo juos liturgijoje.

Tai – nepaprastai svarbus XX a. pradžios lietuvių profesionaliosios muzikos repertuaras, iki šiol nepažįstamas nei profesionalams, nei plačiajai visuomenei. Šiomet daugiau kaip po 100 metų šie lotyniški Naujaliao motetai grįžta į kultūrinę ir bažnytinę Lietuvos aplinką. Šis koncertas – pirmasis naujai atrastosios Naujaliao kūrybos pristatymas visuomenei, atskleidžiantis naujų aspektų Naujaliao kūrybos recepcijoje.

Verbų sekmadienio koncerte skambėjo Juozo Naujaliao kūriniai, skirti Didžiąjai savaitei – „Christus factus est“, „Miserere“, „Vexilla regis“, „Popule meus“, taip pat kiti motetai, sukurti pagal lotyniškų psalmių ir himnų tekstus. **bernardinai.lt**

TARP BUČOS AUKŲ – EVANGELIKŲ SEMINARIJOS DEKANAS

Po Rusijos kariuomenės pasitraukimo Bučoje surenkami civilių kūnai.

AFP

Kovo 5 dieną Bučoje Vitalijus Vinogradovas, Kyjivo slavų evangelikų seminarijos dekanas, išėjo iš namų, ketindamas kaip nors pasiekti Kyjivą, po to visi kontaktai su juo nutrūko. Beveik po mėnesio, Rusijos kariuomenei pasitraukus iš Bučos, išaiškėjo blogiausia – Ukrainos evangelikų bendruomenės vadovas tapo viena iš barbariškai ir šaltakraujiškai Bučoje išžudytų civilių aukų.

Kyjivo slavų evangelikų seminarijos ir evangelikų bendruomenės narių „Facebook“ paskyroje nurodoma, kad Vitalijus Vladimirovičius Vinogradovas, gimęs 1974 metais, gyveno Bučos apylinkėse. Dvylika metų aktyviai dalyvavo Ukrainos evangelikų bendruomenės gyvenime, buvo išrinktas jos seminarijos Kyjive, susijusios su Osakos teologijos universitetu Japonijoje, studijų vadovu.

Kovo pradžioje Bučai tapus bombardavimo ir artimų kovų epicentru, po kurių virš 30 tūkstančių gyventojų miestas kelias savaites nebuvo Ukrainos kontrolėje, Vitalijus

Vinogradovas mėgino palikti mirtiną zoną. Kovo 4 dienos vakare ir kovo 5 dienos ryte jis telefonu kalbėjosi su keliais bendruomenės nariais ir pranešė apie savo ketinimus evakuotis, mėginti pasiekti saugesnę Kyjivą, po to visos žinios nutrūko. Kovo 10 dieną evangelikų bendruomenė Ukrainos policijai oficialiai pranešė apie pastoriaus dingimą. Balandžio 4 dieną, Rusijos kariuomenei pasitraukus iš Bučos, jo kūnas buvo atpažintas tarp daugiau nei 400 civilių aukų Bučoje.

„Tebūnie palaimintas brangaus brolio ir Kyjivo slavų evangelikų seminarijos studijų dekanas atminimas! Vitalijus Vladimirovičius Vinogradovas (1974–2022) buvo nužudytas rusų okupantų savo gimtajame Bučos mieste. Išėjo nuostabus žmogus ir neįkainojamas darbuotojas. Labai gaila, liūdžiu kartu su jo šeima, artimaisiais ir visa Ukraina“, – savo „Facebook“ paskyroje rašo Kyjive reziduojantis evangelikų misionierius iš Pietų Korėjos John'as Byeong Beom Kim.

(RK / Vatican News)

LIETUVOS NUOLATINĖJE ATSTOVYBĖJE PRIE ES – TAIKOS IR SOLIDARUMO UKRAINAI KONCERTAS

Balandžio 7 dieną Lietuvos nuolatinėje atstovybėje prie Europos Sąjungos (ES) įvyko taikos ir solidarumo koncertas, skirtas paremti jau daugiau nei mėnesį Rusijos agresiją patiriančią Ukrainą bei šios šalies pabėgėlius Belgijoje. Koncertas surengtas kartu su Tarptautiniu Yehudi Menuhin fondu.

Briuselio kamerinio orkestro kvinteto atlikėjai (meno vadovas Mario Villuendas) su vakaro

solistėmis, smuikininkėmis Olga Šroubková (Čekija) ir Diana Tishchenko (Ukraina) atliko turtingą Europos klasikinės muzikos programą. Vakaro metu skambėjo kompozitorių Myroslavo Skoryko ir Joaquín Turino bei barokinės muzikos meistrų Johanno Sebastiano Bacho ir Antonio Vivaldi kūriniai.

Visos surinktos lėšos bus panaudotos ukrainiečių vaikų chorui Briuselyje sukurti.

Vadovaujami chormeisterio vaikai ateinančius mėnesius rengs programą, kurią vėliau pristatys platesnei publikai. Šiai iniciatyvai vadovaus Tarptautinis Yehudi Menuhin fondas, bendradarbiaudamas su asociacija, priimančia Ukrainos vaikus Belgijoje. Likusiomis lėšomis tikimasi išplėsti veiklą pradinėse mokyklose, priimančiose ukrainiečių vaikus Briuselyje. **LR URM**

LIETUVIŠKŲ ŠAKNŲ TURINTI BIATLONININKĖ ATSIKAKO RUSIJOS PILIETYBĖS IR NEKANTRAUJA PRISIJUNGTI PRIE RINKTINĖS

Biatlonininkė Lidija Žurauskaitė.

Karolio Kavolėlio nuotr.

Rusijai užpuolus Ukrainą, didžioji dalis sporto pasaulio nūsuko nuo Rusijos ir Baltarusijos sportininkų. Tačiau Lietuvos biatlono rinktinę jau artimiausiu metu gali papildyti lietuviškų šaknų turinti Rusijos pilietė Lidija Žurauskaitė. Šalies biatlo-

no federacijos prezidentas Arūnas Daugirdas tikisi, kad Lietuvos pilietybė sportininkai bus atkurta, nors ir trūksta dokumentų, jis prašo migracijos departamento padaryti išimtį.

L. Žurauskaitės prosenelis buvo lietuvis, todėl jai,

pasak biatlono federacijos vadovo, pagal įstatymus gali būti atkurta Lietuvos pilietybė su sąlyga, jei ji atsisakys Rusijos. Iš pradžių 22 metų biatlono rinktinė tikėjosi išsaugoti ir rusišką pasą, bet sužinojusi, kad tai neįmanoma, nusprendė jo atsisakyti.

Rusijos karas prieš Ukrainą nesustabdė ir Lietuvos biatlono federacijos noro įtraukti šią sportininkę į nacionalinę rinktinę. Tačiau tam reikia Lietuvos migracijos departamento sprendimo. Rusijos tarnybos dar neatsiuntė būtinų pažymų.

„Akivaizdžiai buvo matyti, kad tai yra vilkinimas. Visai neseniai kreipėmės į migracijos departamentą gauti Lietuvos pasą išimties tvarka, nelaukiant tos pažymos su išipareigojimu, kad ji atsisako Rusijos pilietybės, nes, esant tai situacijai, kai Rusijos tarnybos jau nekomunikuoja, mergina gali laukti amžinai tos pažymos. Tai yra nesąžininga jos atžvilgiu, nes jai Lietuvos pilietybė priklauso pagal įstatymą – jos šaknys yra lietuviškos“, – LRT sakė A. Daugirdas.

Iki Lietuvos biatlono čempionato L. Žurauskaitė treniravosi Ignalinoje, tačiau šiuo metu yra išvykusi pas tėvus į Rusiją.

„Manau, kad ji yra pakankamai išsilavinusi ir protinga

mergina, todėl supranta, kas vyksta. Ji yra iš šeimos, kur žmonės išsilavinę, jie nėra „užzombuoti“, domisi, kas vyksta Vakaruose ir, kiek žinau, jos tėvai jau galvoja apie pilietybės susigrąžinimą.“

2016 m. Lietuvos pilietybė buvo suteikta ir kitai Rusijos biatlono rinktinės šalininkei po dvejų metų baigė karjerą.

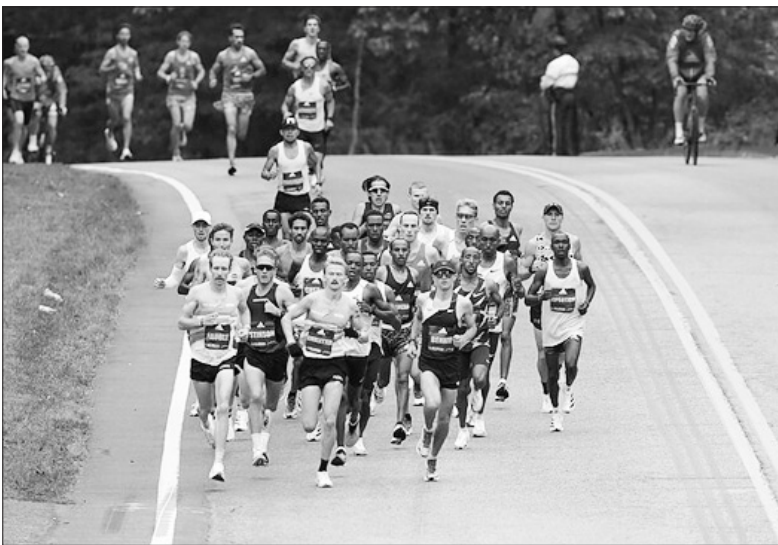
Pasak A. Daugirdo, greičiausiai Lietuvos rinktinėje liks ir vyriausiasis treneris baltarusis Sergejus Sokolovskis. Su lietuviais dirba dar keli specialistai iš Baltarusijos.

„Taip, jie yra baltarusiai, nieko nepadarysi, kaip čia pasakyti, tėvų nepasirinksi. Netgi du treneriai kelia savo šeimas į Lietuvą, nes nemato prasmės būti Baltarusijoje, tai pasako apie jų požiūrį.“

Tarptautinė biatlono federacija kovo pabaigoje Rusijos ir Baltarusijos sportininkus pašalino iš visų varžybų, tačiau tai netaikoma treneriams.

Brigita Virbalytė, LRT

BOSTONO MARATONO ORGANIZATORIAI NELEIS VARŽYTIS RUSAMS IR BALTARUSIAMS

Bostono maratonas 2021 m.

AP

Prestižinio Bostono maratono organizatoriai nusprendė, kad šių metų maratone neleis varžytis atletams iš Rusijos ir Baltarusijos.

Balandžio 18 d. vyksiančiose bėgimo varžybose negalės dalyvauti tik tie rusai ir baltarusiai,

kurie gyvena tose šalyse. Užsienyje gyvenantys šių šalių piliečiai galės bėgti, tačiau tik su tos šalies, kurioje gyvena, vėliava.

Organizatoriai praneša, kad tie rusai ir baltarusiai, kurie jau buvo užsiregistravę renginyje,

atgaus savo pinigus.

Maratono organizatoriai negalintiems į Bostoną atvykti Ukrainos sportininkams siūlo grąžinti registracijos mokestį arba perkelti registraciją į kitus metus.

„Manome, kad bėgimas yra pasaulinis sportas, tad taip norime parodyti savo palaikymą Ukrainai“, – sakė maratoną organizuojančios kompanijos vadovas Tomas Grilkas.

Bostono maratonas yra vienas iš garsiausių ir prestižiškiausių pasaulio maratonų, jo nugalėtojas yra apdovanojamas 150 tūkst. eurų prizų. Per šio bėgimo istoriją joks rusas ar baltarusis vyras nėra laimėjęs pirmos vietos, bet tarp moterų 2007 m. nugalėjo Rusijos bėgikė Lidija Grigorjeva. LRT

„ŽALGIRIO“ IR „TELŠIŲ“ DVIKOVOJE KILO MASINĖS FANŲ MUŠTYNĖS, TEKO NUTRAUKTI RUNGTYNĖS

Š.m. balandžio 9 d. Lietuvos futbolo A lygos rungtynėse Telšiuose kilo masinės muštynės – į aikštę išbėgę Telšių „Džiugo“ ir Vilniaus „Žalgirio“ sirgaliai mojavė kumščiais, į konfliktą įsitraukė žaidėjai ir treneriai, o galiausiai rungtynės buvo nutrauktos.

Konfliktas kilo 76-ąją minutę, kai svečiai iš sostinės pirmavo rezultatu 4:1. Tuo

metu prie aikštės prasidėjo sirgalių apsistumdymas, vėliau peraugęs į masines muštynes.

Įsiau drinusius sirgalius bandė raminti „Žalgirio“ kapitonas Saulius Mikoliūnas, taip pat „Džiugo“ atstovas. Į stadioną išbėgo keli apsaugos darbuotojai, kurie į labiausiai įsiau drinusius sirgalius purškė ašarines dujas.

Aistros tęsėsi kelias minutes, atvėsti nenorėjo tiek vieni,

ties kiti. Galiausiai, konfliktui šiek tiek nurimus, teisėjas parodė, kad rungtynės yra nutraukiamos. Netrukus fone pasigirdo kaukiančios sirenos – į stadioną veikiausiai buvo iškviesta policija.

Kaip savo pranešime nurodo A lyga, šio įvykio aplinkybės bus tiriamos, o sprendimus dėl jo priims LFF Drausmės komitetas. LRT

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM

Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.